



új magyar szó

12 oldal
Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
169. (1235.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,2326 ▼
1 amerikai dollár	3,3280 ▼
100 magyar forint	1,4925 ▼

Aktuális

2

**Pozsonyi megoldás
a kettős állampolgárságra**

Pozsony megtalálta a megoldást a magyarországi kettős állampolgárság „problémájára”. „Úgy érzem, megtaláltuk a végleges megoldást” – jelentette ki Mikuláš Dzurinda szlovák külügyminiszter.

Háttér

4

A halálbüntetés halála?

A romániai bűnözés aggasztó elharapózásának körülményei között mind többen látnak jónak a halálbüntetés újbóli bevezetését: a Pro Democratia Egyesület felmérése szerint a lakosság 91 százaléka értene egyet ezzel. A halálbüntetés jóformán az egész világban foglalkoztatja a közvéleményt. Svájcban népmozgalom indult a visszaállítására.

Kultúra

8

Paradoxonok színházi évadja

Annak ellenére, hogy a hazai színházakat drasztikusan érintő gazdasági válság idén sem enyhül, a Kolozsvári Állami Magyar Színház minden eddiginél változatosabb évadot ígér a színházkedvelő közönségnek.

Vezércikk

3

Árkosi mérleg

Ha sikerül átvinni azt a gazdaságélénkítő csomagot is, amelyet az RMDSZ különböző döntéshozó testületeiben már elfogadtak, akkor remény van arra, hogy ha lassan és nehezen is, de Románia valamiképpen megkezdje a kikászálódást a válságból, és ennek hatásai természetesen nem maradnak el a hazai magyar közösség vonatkozásában sem. (...) Úgy tűnik, az árkosi kastélyt a tanácskozás résztvevői enyhe derűlátással hagyták el. ▶



Székedi Ferenc

Forró szakszervezeti ősz

A szeptemberben kezdődő tiltakozáshullám nyomán tetőzhet a szociális elégedetlenség

Tüntetésekkel helyezett kilátásba tegnap a belügyminisztérium ötven ezer alkalmazottját képviselő szakszervezeti tömörülés vezetője

Fotó: Tofán Levente

Forró őszt ígérnek a hazai szakszervezetek, szeptembertől újratekintődnek a nyár elején felfüggesztett tiltakozások. „Minden idők leghatározottabb tiltakozássorozatát készítjük elő” – jelezte tegnap a belügyminisztérium ötven ezer alkalmazottját, a rendőri és a szerződéses állományt képviselő szakszervezeti tömörülés, a FSNPPC elnöke, Marin Gruia. A nyár eleji tiltakozáshullámot júliusban a tanárok zárták, ám most úgy tűnik, kivár a pedagógustársadalom. Az érintettek zömét tömörítő Szabad Tanügyi Szakszervezetek Szövetsége (FSLI) elnökétől, Aurel Corneától megtudtuk, a tanárok az országos akciók menetrendjétől függetlenül spontán tiltakozásba kezhetnek a szeptember 13-i tanévkezdés után. **7. oldal ▶**

Erdélyt sem kíméli az új vírus

ÜMSZ

▶ Nemcsak a déli megyékben, már Erdélyben, Maros, Fehér, Kolozs és Szeben megyében is azonosították a nyugat-nílusi vírus okozta megbetegedéseket. Adrian Streniu-Cercel egészségügyi államtitkár tegnap emlékeztetett, másfél évtized után másodszor terjed a kórokozó Romániában, 1996-ban a lakosság egy része már védekezést szerzett. Cseke Attila egészségügyi miniszter közleményben figyelmeztette a helyi illetékeseket a körülmények felkészülésére: a módszeres szűnyogítás jelentősen csökkenti a súlyos szövődményekkel járó megbetegedések terjedését. **7. oldal ▶**

„Nem” a megszorításokra

▶ Az RMDSZ nem fogad el több lakosságot érintő megszorító intézkedést – jelentette ki Markó Béla szövetségi elnök az árkosi kihelyezett frakcióülés után. Olosz Gergely képviselőházi frakcióvezető szerint az RMDSZ miniszterei nem érinti a beharangozott kormányátalakítás. **3. oldal ▶**

Fotó: Kovács Zsolt



Fekete Szabó András, Markó Béla, Borbély László és Olosz Gergely Árkoson

BNR-bérlevágás, átveréssel

▶ Uniós kötelezettségességi eljárás indulhat Románia ellen, ha a kormány nem hagyja békén a Román Nemzeti Bank (BNR) alkalmazottainak fizetését – szűródik le azokból az üzenetekből, amit a Boc-kabinet az Európai Központi Banktól kapott, amiért – egy fondorlathoz folyamodva – hétfőn sürgősségi rendeletben ismét megpróbálkozott a jegybanki bérek lefaragásával. Korábban hasonló fenyegetést kapott Budapest is, amiért a Fidesz-kormány havi 2 millió forintos fizetési korlátot vezetett be a költségvetési szférában dolgozó vezetők esetében, s ez az intézkedés kiterjedt Simor András magyar jegybanki elnök bérére is. **6. oldal ▶**

Röviden

Környezetbarát hulladéktárolóról írnak alá szerződést Háromszéken

A környezetvédelmi minisztérium jövő héten aláírja Háromszék új környezetkímélő hulladéktárolójának finanszírozási szerződését, jelentette be tegnap Borbély László. A környezetvédelmi miniszter tájékoztatója szerint a szerződés értelmében 24,5 millió lejjel támogatják a Maksa és Lécfalva közt épülő korszerű hulladéktároló megvalósítását. A dokumentum értelmében azt 2013 végéig kell majd üzembe helyezni. Mint arról többször is beszámoltunk Kovászna megye önkormányzatai létrehozták a Hulladékgazdálkodási Közösségfejlesztési Egyesületet, amelynek feladata lesz lebonyolítani az új szeméttelép építésének és működtetésének projektjét.

A mexikói rendőrség letartóztatta az egyik leghírhedtebb drogbárót

A mexikói rendőrség letartóztatta az ország egyik leghírhedtebb kábítószer-kereskedőjét – vált ismertté tegnap Mexikóvárosban. Hivatalos közlés szerint a 37 éves Edgar Valdez – akit az alvilág csak Barbie néven emlegetett – még hétfőn került a rendőrkézre. A hatóságok kábítószer-kereskedelem, valamint drogkartellhez való tartozás gyanújával 2002 óta üldözték őt. A letartóztatás „nagy fogás” a Felipe Calderón államfő által a szervezett bűnözés, mindenképp a drogbandák ellen indított harcban. Az országot épp a napokban rázza meg az az eset, amelynek során a hatóságok 72, egy kábítószer-banda által kegyetlenül lemészárolt illegális bevándorló holttestére bukkantak.

Tüntetések, előállítások Moszkvában és Szentpéterváron

Moszkvában tegnap ismét tüntetni próbált az ellenzék az alkotmány gyülekezési szabadságot garantáló 31. cikkelye mellett, de a rendőrök már az első percekben őrizetbe vették a nevesebb résztvevőket. Az ellenzékiek egy ideje minden 31 napos hónap utolsó napján kivonulnak a Triumfalnaja térre, de a tüntetést minden alkalommal szétzavarják, s a héten le is zárták a teret, állítólag rekonstrukció miatt. A moszkvai tüntetésen részt vett Ljudmila Alekszejeva, a Moszkvai Helsinki Csoport 82 éves vezetője is. Szentpéterváron szintén tüntetés volt a Nyevszkij sugárúton lévő Gosztjinnij Dvor áruháznál, de ezt percek alatt feloszlatták a rendőrök.

Barak és Abbász Ammánban titokban találkozott

Ehud Barak izraeli védelmi miniszter vasárnap a jordániai fővárosban, Ammánban titokban találkozott Mahmúd Abbász palesztin elnökkel azt követően, hogy fogadta őt II. Abdalláh uralkodó – közölte több izraeli hírforrás tegnap. A találkozó egy magánháznál történt azoknak az előkészületeknek keretében, amelyek eredményeképpen 20 hónapos szünet után csütörtökön a felek Washingtonban felújítják a közvetlen béketárgyalásokat – számolt be az izraeli hadsereg rádiója. A tárgyalások Barack Obama amerikai elnök, továbbá Hoszni Mubarak egyiptomi államfő és II. Abdalláh jordániai király védnöksége alatt zajlanak majd.

Havazással búcsúzott az augusztus Ausztriában

Havazással búcsúzott az augusztus Ausztriában, az Alpokban helyenként félméteres hó is esett – jelentette tegnap az osztrák tömegtájékoztató. Egy túrázó a hófúvásban életét vesztette. Tiroiban helyenként 40-50 centiméteres hó hullott, az utak egy része csak hólánccal volt járható. A hóhatár az ország több tartományában hétfőn 1400–1500 méter tengerszint feletti magasságig ereszkedett, Salzburgban már 1200 méter magasan fekvő völgyekben is hullott a fehér csapadék.

Megoldás a kettős állampolgárságra?

Hírösszefoglaló

A szlovák külügyminiszter szerint Pozsony megtalálta a megoldást a magyarországi kettős állampolgárság „problémájára”. „Már néhány hete intenzív párbeszédet folytatok Daniel Lipsic belügyminiszterrel. Úgy érzem, megtaláltuk a végleges megoldást. Egyelőre nem beszélünk róla, nehogy rosszat cselekedjék” – jelentette ki Mikulás Dzurinda abban az interjúban, amelyet tegnap hozott nyilvánosságra a pozsonyi SITA hírügynökség. A miniszter hozzátette, hogy elképzelése megvalósításához meg kell nyernie az egész kormánykoalíció támogatását. „Elégé valószínű, hogy már rövid időn belül sikerül megegyeznünk, és változtatunk a szlovák oldal válaszlépésén. Fontosnak tartom, hogy ne büntessük a szlovák állampolgárokat, ne büntessük az itt élő szlovák állampolgárokat, illetve azokat a régóta Csehországban, Kanadában, Ausztráliában élő szlovákokat, akik legitím módon kérnek kettős állampolgárságot. Népiesen szólva úgy mondanám, hogy mindenki söpörjön a saját portája előtt” – jelentette ki Dzurinda. Hozzátette, hogy csak ezt követően akarna lépni Magyarország irányában.

„Nem normális, ha tömegesen adják meg a kettős állampolgárságot, ha anélkül ítélik oda, hogy tartós kapcsolat lenne az egyén és az állam között, amelynek állam-



Mikulás Dzurinda: megvan a megoldás! – de nem mondom meg...

polgárságáért az illető folyamodik. Milyen az a kettős állampolgárság, ha 50 éve Szlovákiában élő emberek, akik nem akarnak elmenni innen, magyar állampolgárságot kapnak? Miféle rendszer ez?” – tette fel a kérdést a szlovák diplomácia vezetője. Úgy vélte a magyarokéhoz hasonló rossz lépést már más állam is tett, például Románia a moldáv állampolgárok esetében. Feltette azt a kérdést, „hogyan nézne ki az Európai Unió (EU), ha a spanyolok kettős állampolgárságot biztosítanának a mexikóiaknak, vagy a kubaiaknak?”

Dzurinda leszögezte, hogy a kettős állampolgárság ügye nem szlovák-magyar kétoldalú ügy. Szerinte osztrák partnere, Michael Spindelegger külügyi-

miniszter is egyetértett vele legutóbbi találkozásuk alkalmával abban, hogy „ez európai” téma. „Szándékomban áll a témát európai szinten is felvetni” – zárta fejtegetését a külügyminiszter.

A szlovák-magyar kapcsolatokkal összefüggésben Dzurinda úgy vélekedett, hogy előre kell tekinteni, s nem szabad a múltban vájkálni. „Magyarországgal kapcsolatos álláspontom azon alapul, hogy sokkal inkább előre kell tekintnünk, és azon kell gondolkodnunk, ami segíthet az embereknek, és hogy ne vájkáljunk örökösen a Benes-dekrétumok vagy Trianon ügyében. Azon ügy sem lehet változtatni. Az ilyesmi csak rossz vért szül, és rossz hangulatot teremt” – jelentette ki a miniszter. ◀

Hármas londoni csecsemőhalál

Gy. Z.

Az egyik londoni egyetemi klinikán három kisbabát fertőzött meg egy olyan szupererős kórokozó, amely minden antibiotikumnak ellenáll – írja az intézmény szóvivőjére hivatkozva a *The Daily Telegraph*. Az egyik kis áldozat közvetlenül a fertőzés hatására halt meg, és a másik két csecsemő vérében is találtak antibiotikum-rezisztens kórokozót, de még nem tisztázódott, hogy közvetlenül ez okozta volna a halálukat. Egy negyedik gyermek szerencsésen meggyógyult. A mainzi egyetemi klinikán elhunyt három újszülött botrányos halálához hasonlóan a brit fővárosban is a bélbaktériumokat teszik felelőssé, Korábban megírtuk: Mainzban a baktériumok szennyezett tápszerből jutottak a szervezetbe, feltételezik, hogy a londoni áldozatok esetében is hasonló történhetett. A tudósítók szerint a klinika orvosai az elmúlt hónap során fedezték föl a baktériumokat. Hat héten belül összesen tizenöt csecsemőt támadott meg különböző baktériumokkal, amelyek közül tizenhárom esetben a szokásos Gentamicin nevű antibiotikum teljesen hatástalannak bizonyult. A londoni orvosokat a legjobban az esetek magas száma nyugtalanítja. Ellenintézkedésként megszigorították a higiéniai előírásokat, az érintett részleget pedig különleges takarításnak és fertőtlenítésnek vetették alá. Emellett a jövőben egy másik fajta antibiotikumot is kipróbálnak. Ezek azonban csupán elővigyázatosági rendszabályok. A fertőzések a kórházak és klinikák csecsemőosztályain nem számítanak ritkaságnak. ◀

Megkezdték a fúrás Chileben

MTI

Megkezdődött az egész ország által várt mentőakció Chileben a mélyben rekedt bányászok felszínre hozatalára – jelentették tegnap hajnalban a hírügynökségek. Az első beszámoló szerint a mentési munkálatokkal megbízott Codelco nevű bányai cég helyi idő szerint hétfő délután látott neki a munkának, amelynek keretében egy 66 centiméter átmérőjű alagúton keresztül próbálják meg a bányászok kimentését. A fúrás munkálatok első szakaszát egy különleges ausztrál fúróberendezéssel végzik. Értesülések szerint a szóban forgó fúrófej az első 15 méterrel birkózik csak meg, majd annak szerepét egy hasonló, de Németországból érkezett fúró, illetve a hozzá tartozó, ugyancsak német motor veszi át. Mindez közvetve megerősíti azokat a korábbi értesítéseket, amelyek szerint az augusztus 5-én az Atacamasivatagban lévő San José-i réz- és aranybányában, 700 méteres mélységben rekedt 33 bányász mentése legkevesebb 100 napig is eltarthat, mivel a szóban forgó alagút fúrása ennyi időt vehet igénybe. A munkálatokat nehezíti, hogy a kőzet állaga nem stabil, ezért az illetékeseknek rendkívül óvatosan kell eljárniuk. ◀

Rendőrgyűlés az ámokfutóval

ÚMSZ

Rendőrgyűlés végzett azzal az ámokfutóval, aki hétfőn Pozsony Dévényújfalú nevű városrészében hét embert gyilkolt meg – jelentették be tegnap Pozsonyban, felülírva a korábbi öngyilkossági verziót. „A boncolás kimutatta, hogy Lubomír Harmant egy rendőr lötte le. A halálos lövés a tettest mellkasának bal oldalán érte” – ismertette a boncolás eredményét Daniel Lipsic szlovák belügyminiszter tegnap pozsonyi sajtóértekezletén.

Jaroslav Spišák országos rendőrfőkapitány szavaiból az derült ki, hogy a 48 éves férfit valamilyen rendőr halálosan megsebesítette, de még volt ereje arra, hogy fegyverét maga ellen fordítsa, „valószínűleg azért, hogy lerövidítse szenvedését”. Hozzátette: a rendőrök parancsot kaptak a lövöldöző férfi likvidálására.

A szlovák kormány tegnap rendkívüli ülésén úgy döntött, hogy nemzeti gyásznap lesz csütörtökön Szlovákiában a mézárás áldozatainak emlékére. A gyásznapon reggel nyolc és este hat óra között félárbcra eresztik az állami zászlókat, s tilosak lesznek a szerencsejátékok. Szlovákia majdnem két évtizedes fennállása alatt eddig öt alkalommal rendeltek el nemzeti gyásznapot. A kormány döntése értelmében az ál-



A pozsonyi ámokfutónak fegyverviselési engedélye volt

Fotó: AP

dozatok legközelebbi hozzátartozói anyagi kártérítést kapnak.

A belügyminiszter elmondta, a tettes, egy Lubomír Harman nevű férfi két éve munkanélküli volt. A férfi családi háttere rendezett volt, szomszédai, volt munkatársai és ismerősei a rendőrség szerint nem konfliktuskereső egyénnek ismerték. Harmanak engedéllyel hat fegyver volt a birtokában, köz-

tük a gyilkos fegyver, egy géppisztoly. A belügyminiszter bejelentette, javasolni fogja a fegyvertartás szabályainak megszigorítását. Az áldozatok romák voltak, egy családot alkottak: az anya, két lánya, 12 éves unokája, az egyik lány barátja és a másik lány férje az áldozat. Egy asszonyt akkor talált el halálos lövés, amikor kilépett lakásának erkélyére. ◀

Nem a megszorításokra

Kovács Zsolt

▶ Az őszi parlamenti ülészakban az RMDSZ nem fogad el több lakosságot érintő megszorító intézkedést, ellenben szorgalmazza a gazdaságélénkítő intézkedések mihamarabbi életbe ültetését, jelentette ki Markó Béla. A szövetségi elnöke tegnap a háromszéki Árkoson tartott együttes frakcióülésén történeteket összegezte. Sajtótájékoztatóján kifejtette: az RMDSZ parlamenti képviselői és szenátorai úgy döntöttek, az őszi törvényhozási ülészakban prioritásként kezelik az oktatási törvény vitájának szenátusbeli felgyorsítását, a kisebbségi törvény vitájának folytatását és a régióát-szervezés kérdését, mellett szorgalmazzák az állami bürokrácia leépítését. Markó Béla itt főként az elmúlt napokban sok vitát szült szerzői jogdíjasok jövedelemnyilatkozat-tételére utalt. A legutóbbi kormányülésen azt kérték a pénzügyminisztertől, módosítsa az 58-as kormányhatározat alkalmazási módszertanát úgy, hogy ne az állampolgárnak kelljen nyilatkozatokat benyújtania és járulékot fizetnie, hanem ezt a munkaadója végezze el.

Markó Béla ugyanakkor elmondta: meglátása szerint nem kellett volna „hozzányúlni” a szerzői jogdíjakhoz, de a kormányban zajló viták során e kellett látnia, hogy vannak esetek, ahol a munkaadó kizárólag szerzői jogdíjak alapján fizeti az alkalmazottakat, hogy elkerülje a társadalombiztosítási járulékok kifizetését. Az RMDSZ elnöke szerint részéről a vita nincs lezárva, mert még meg kell viz-

gálni, hogy szükséges-e járulékot fizetnie annak a személynek, aki alkalmanként kap pénzt szerzői jogdíjak alapján.

A kormányátalakításról Markó azt mondta: elégedett az RMDSZ-es miniszterekkel, hiszen például Cseke Attila nélkül nem valósult volna meg a kórház decentralizáció. Szerinte az egészségügy miniszter elvégezte feladatát, és igazságtalanul támadja az ellenzék. Kelemen Hunor művelődési miniszter esetében kiemelte, fontos problémát oldott meg azzal, hogy sok kulturális intézményt kivont a leépítési kötelezettség alól, így meghatározta azokat az intézményeket, amelyek országos fontosságúak. „Borbély László környezetvédelmi miniszterrel a koalíciós partnerek is elismerik,

Cotroceni-ben dőlt el a kormányátalakítás

Még nem szivárgott ki információ arról, hogy kiket érint a kormányátalakítás. A kérdéssről előbb Demokrata-Liberális Párt (PD-L) vezetői maguk között egyeztettek a Victoria palotában, majd Emil Boc kormányfő átsietett a Cotroceni palotába, hogy Traian Băsescu államfővel is átbeszélje a rosszul teljesítő tárca-vezetők sorsát. Hivatalosan csak a ma este sorra kerülő összevont frakcióülésen döntenek az ügyben, de valószínűsíthető, hogy a miniszterelnök még a tegnap este véglegesítette a leváltandók listáját.

hogy jól végzi munkáját” – jelentette ki Markó Béla. A miniszterelnök-helyettes hozzátette: képmutatás lenne kijelenteni, hogy a kormány valamennyi minisztere jól végezte dolgát. Egyeseknek szerinte nem a tevékenységükkel van baj, hanem azzal, hogy nem tudták „eladni” azt amit tettek.

Az esetleges kormányátalakítás nem érinti az RMDSZ-es mi-

nisztereket – erősítette meg lapunknak Olosz Gergely. A képviselőházi frakcióvezető tájékoztatása szerint a miniszterelnök is elégedett a magyar tárca-vezetők teljesítményével, így nem merült fel a leváltásuk. „A koalíciós egyezés szerint a demokrata-liberális miniszterek sorsáról a PD-L, a magyar miniszterekéről az RMDSZ dönt” – emlékeztet a frakcióvezető. ◀



Markó Béla és Borbély László gazdaságélénkítő intézkedések életbe léptetését ígérték

A szerző felvétele

Nepotizmus árnya vetült Victor Pontára

ÚMSZ

▶ Apósát protezsálta be szenátusi frakcióvezetőnek Victor Ponta szociáldemokrata pártelnök, amikor Ilie Sârbut az ellenzéki alakulat felsőházi csoportjának vezetőjévé választották. A PSD alsóházi frakcióvezetőjének Mircea Duşa Hargita megyei képviselőt választották. A szenátusi csoportban bekövetkezett vezetőcserét több PSD-s politikus bírálta, Olguța Vasilescu „előre borítékoltak” nevezte a voksolás eredményét a családi kapcsolatnak köszönhetően. Egy másik szenátor az újonnan megválasztott frakcióvezető korábbi nyilatkozatait osztogatta szét, amelyben Sârbut fogadkozott Ponta pártelnökké választása után, hogy semmilyen PSD-s tisztségre nem pályázik többé. Sârbutnak azt is a szemére vetették, hogy ő állt a tavalyi, kudarcba fulladt PD-L-PSD kormányzás mögött. „Akkoriban mindenki a kezemet rázogatta, mert tisztségeket kaphattak” – replikázott Sârbut, a családi kötelékekkel kapcsolatban pedig visszakerdeztet, talán szegyenkeznie kellene-e, hogy veje pártelnök lett és soha többé ne pályázzon emiatt semmilyen tisztségre? ◀

A kitoloncolás nem megoldás

ÚMSZ

▶ Nem megoldás, ha a romákat – bizonyos pénzösszeget juttatva nekik – hazatelepítik Franciaországból Romániába – vélekedett Teodor Baconschi román külügyminiszter a köztvének adott interjújában. A tárca-vezető egyúttal kétoldalú és európai párbeszédet szorgalmazott e nemzeti kisebbség társadalmi beilleszkedésének megoldása érdekében. „Számítunk Párizs őszinte együttműködésére. Lakásokra van szükség, az oktatáshoz való hozzájutás javítására, egészségügyi rendszerre. Ez nem oldható meg két nap alatt. Ez több évszázados, nemzetek felett átvívelő probléma” – hangoztatta a külügyminiszter. Mint ismeretes, Franciaország a közelmúltban megszigorította a Romániából és Bulgáriából érkezett romákkal kapcsolatos politikáját, akik közül július 28-án és augusztus 17-én között 979 főt hazatelepített. A hazatérő felnőttek 300, a gyerekek 100 eurós segílyt kaptak a francia államtól.

Tegnap a lille-i közigazgatási bíróság megakadályozta egy roma csoport hazaszállását Romániába. A városi rendőr-főkapitányság a hazatoloncolási intézkedést azzal indokolta, hogy a romák veszélyeztetik a közrendet. A felperes ügyvédje szerint ezt az első elutasítás után a ható-

ság azzal toldotta meg, hogy a romák „koszosak”. A közigazgatási bíróság ítélete megerősítette a már pénteken, négy másik romániai cigány ügyében hozott döntést, hogy meg kell semmisíteni a kitoloncolást elrendelő végzést. A bíró egy tavalyi ítéletre hivatkozott, amelynek értelmében egy terület elfoglalása nem veszélyezteteti a közrendet. A mostani esetben a három roma a város közelében lévő, kiürített telepen élt.

Az ENSZ és az Európai Bizottság után az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) is aggodalmának adott hangot a francia hatóságok romákkal szembeni politikája miatt. Janez Lenarcic, az EBESZ Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Irodájának igazgatója közleményében arra hívta fel a figyelmet, hogy számos országban hosszú ideje jellemző az intolerancia a romákkal szemben, és az EBESZ több tagállamában nem tettek megfelelő intézkedéseket ezeknek a közösségeknek és személyeknek a tartós integrálása érdekében. Lenarcic bírálta Párizst a romák kollektív kriminalizálása miatt. „Egyedi esetek alapján azt állítani, hogy a romák általánosságban bűnözők, a cigányság megbélyegzésével ér fel” – hangsúlyozta az EBESZ-iroda igazgatója. ◀

Előrelépés Udvarhelyen

Baloga-Tamás Erika

▶ Jó úton halad a székelyudvarhelyi RMDSZ tisztújító küldöttgyűlésének megszervezése. A témában hétfőn ülésezett a tisztújítást koordináló testület, hétfőn délután pedig a körzeti elnökök ültek össze egy eligazító megbeszélésre. A koordináló testület feladata az új elnökség megválasztásának előkészítése, megszervezése, hiszen Székelyudvarhelyen decemberben elakadt és konfliktusokba fulladt az esedékes tisztújítás. A mostani megbeszélések eredményeiről Kovács Péter ügyvezető alelnök, a testület elnöke számolt be. Eszerint a résztvevők megegyeztek abban, hogy a városi körzeti szervezetek, a MIÉRT székelyudvarhelyi tagszervezetei, az országosan társult szervezetek helyi képviselőtestületei, valamint a városban működő platformok delegálhatnak küldötteket. Ezek listáját szeptember 23-ig kell iktatni az udvarhelyszéki RMDSZ-szervezetnél. A városi szervezet 8 körzetének szeptember 3-án és 23-án között kell lebonyolítania a jelölő gyűléseket, amelyen szavazati joggal jelenhetnek a gyűlés időpontja előtt legalább 7 nappal beiratkozott fizető tagok. Az elnökjelölteknek szeptember 15-ig, a széki szervezetnél kell iktatniuk a jelölési dossziéjukat. ◀

Árkosi mérleg



Kézenfekvő lenne párhuzamot vonni az RMDSZ-es parlamenti frakcióinak tegnapi közös tanácskozása és annak színhelye között. Az árkosi kastély jogi helyzetének megállapítása

Székedi Ferenc

körül legalább anynyi vita kavargó és annyi elv csap össze, mint az RMDSZ kormányzati szerepvállalása tekintetében. Állami támogatás, önkormányzati célok, a magántulajdon tiszteletben tartása, ingatlan-visszaszolgáltatás az örökösöknek akár európai intézményekhez fordulva, a helyi közösség közvetlen érdekeinek a figyelembevétele, magyar vagy román művelődési intézmények általi jelképes birtokbavétel és még hosszasan lehetne folytatni a sort, annak bizonyítására, hogy a diktatúrákból a demokráciákba igyekvő társadalmakban semmi sem könnyű. Így természetesen az RMDSZ részvétele sem egy olyan kormányban, amely kénytelen kemény megszorító intézkedéseket hozni ahhoz, hogy egyrészt eleget tegyen a költségvetési egyensúly mindennapi parancsainak, másrészt pedig végre is hajtsa az államháztartásnak azt a reformját, amelyről az elmúlt évtizedben olyan sokat beszéltek, de gyakorlatilag semmit nem tettek érte.

Mint az árkosi tanácskozáson kiderült, továbbra is ez a legfontosabb szempont, amely a romániai magyarság politikai képviselőit ott tartja a kormányban, hiszen ha ez bekövetkezik, és sikerül átvinni azt a gazdaságélénkítő csomagot is, amelyet a szervezet különböző döntéshozó testületeiben már elfogadtak, akkor remény van arra, hogy ha lassan és nehezen is, de Románia valamiképpen megkezdje a kikászálódást a válságból és ennek hatásai természetesen nem maradnak el a hazai magyar közösség vonatkozásában sem. Mindezt kiegészíti természetesen az is, hogy a kormány RMDSZ-miniszterei, illetve a Bukarestben dolgozó kormánytisztviselők a háttérben eredményes munkát tudtak és tudnak folytatni azért, hogy a manapság még mindig időszertű, infrastrukturális célzatú kormányzati pénzeosztásokban a Székelyföld és más, magyarlakta vidékek megfelelő mértékben részesüljenek.

A mérleg másik serpenyőjében nyilvánvalóan ott van a romániai magyarokat is nagymértékben sújtó megszorító intézkedések miatti népszerűségvesztés és a szavazatlemorzsolódások kockázata az elkövetkező parlamenti választásokon. A tegnapi kihelezett, közös frakcióülés végkicsengése azonban az maradt, hogy az RMDSZ – minisztereinek a kormányprogram véghezvitelét célzó eredményes tevékenysége alapján is – bízik önmaga erejében és úgy gondolja, hogy az elkövetkező két esztendő a kissé jobban alakuló gazdasági mutatók fényében képes helyreállítani azt a bizalmat is, amelyet alaposan megtépázott Románia rendszerváltás utáni éveinek legnehezebb kormányzása. Úgy tűnik, az árkosi kastélyt a tanácskozás résztvevői enyhé derűlással hagyták el. Jó lenne, ha ebből valami ránk is ragadna. Természetesen nem a szavak, hanem a tények birtokában...

Román lapszemle

A kínai hatóságok növekvő szorításai miatt egyre több nemzetközi cég a távolkeleti ország elhagyására készül (Gândul) ▶ 65 ezer gyereket vontak ki az állami oktatási rendszerből a szülők, akik akár több ezer eurót is hajlandók kifizetni, hogy csemetéik magánóvodákban, -iskolákban tanulhassanak. (Románia liberă) ▶ Tavaly 2250, egy év alatti csecsemő halt meg Romániában, ami aggasztó első helyet „biztosít” az országgnak az Európai Unió tagországai között (Románia liberă) ▶ Míg közben a megszorító intézkedések hatására elbocsátja alkalmazottai felét, a fővárosi közösségi rendőrség 3 millió euró értékben vásárol autókat. (Puterea)

A halálbüntetés halála?

A romániai bűnözés aggasztó elharapózásának körülményei között mind többen látnák jónak a halálbüntetés újbóli bevezetését: a Pro Democratia Egyesület felmérése szerint a lakosság 91 százaléka értene egyet ezzel.

Bogdán Tibor

Romániában a halálbüntetést az idők során többször is bevezették, illetve eltörölték. Jelenleg a büntetés legsúlyosabb formája nem alkalmazható az országban.

Diktatúrák „kedvence”

Első ízben az 1866. évi alkotmány hatálytalanította a halálbüntetést, amit az 1923. évi alaptörvény megerősített. A fasiszmus térhódításának idején, 1938-ban ismét bevezették a román alkotmányba, majd különleges törvény útján 1944. augusztus 23-a után is fenntartották. A diktatúrákban előszeretettel alkalmazott büntetéssel a kommunista hatóságok maximálisan éltek is. Gheorghe Gheorghiu-Dej uralma alatt, 1945 és 1964 között 137 személyt ítélték halálra és végez-

tek ki. Később, nemzetközi nyomásra is, a rendszer már jobban meggondolta a halálbüntetés kimondását, bár 1980 és 1989 között is 57 halálós ítéletet hoztak.

Nicolae Ceaușescu 1968 és 1989 között több alkalommal is módosította mindazoknak a bűnöknek a lajstromát, amelyekért ki lehetett szabni a halálbüntetést. A lista huszonnyolc ilyenfajta bünténynek minősülő tettet tartalmazott, közöttük ott szerepelt a közvagyon megkárosításának meglehetősen szabadon értelmezhető cselekedete is.

A legviszhangosabb ítéletek

A 20. század Romániájában főként a fasiszta rendszer alatt szaporodtak meg a halálós ítéletek, civilek ellen is. Így mindössze két órás látogatper nyomán kivégezték

az 1941-ben a Sziguranca által letartóztatott Paneth Ferencet, a Román Kommunista Párt tagját. A marosvásárhelyi születésű vegyész Albert Einstein jó barátja volt. A vád az volt ellene, hogy a fürdőszobájában berendezett laboratóriumában robbanóanyagokat gyártott a náci hadigépezet szabotálására. Ugyancsak 1941-ben végezték ki a másik kommunista aktivistát, Filimon Sarbut, aki a német hadsereg egyik katonai raktárát gyújtotta föl.

A második világháború után fordult a kocka és az addigi hóhérok váltak áldozattá: így halálós ítéletet mondtak ki a volt fasiszta diktátorra, Ion Antonescúra és legközelebbi munkatársaira is, akiket háborús bűnösnek ítélték 1946. június 1-jén lőttek agyon.

A kommunisták saját embereiknek sem kegyelmeztek, a legsúlyosabb ítélet megszületéséhez elegendő volt az, ha csak rájuk vetült a hatalommal való szembehelyezkedés leghalványabb gyanúja is. Az áldozatok között volt Lucrețiu Pătrășcanu, miniszteri rangú államtitkár. Hat évig elhúzódoó kivizsgálás után 1954-ben végezték ki árulóként és „burzsoá nacio-

nalistaként”; utóbbi vádat azal érdemelte ki, hogy kijelentette: Bessarabiának Románia határai között van a helye. Nicolae Ceaușescu 14 esztendő múlva nemzeti hősként rehabilitálta.

Ceaușescu hatalomra kerülése után egyébként néhány visszhangos halálós ítéletet hoztak, ezek egyikét a romániai közvélemény is megelégedéssel fogadta. A Bukarestet a hetvenes évek elején valósággal terrorizáló sorozatgyilkosról, Ion Râmaruról van szó, aki két év alatt három nőt gyilkolt meg, ötöt erőszakolt meg, továbbá hat gyilkossági kísérletet, több betörés és rablás egészítette ki bűneinek lajstromát.

A Ceaușescu-rendszerben szokatlanul nagy sajtóviszhangot kapott Gheorghe Ștefanescu borhamisítási ügye. A bukaresti borkereskedő azért bukott le, mert ő szállította a bort egy szekus esküvőjére. Vesztere azonban az esküvő elmaradt, időközben pedig a hamisított bor pirosra festett lőrévé vált a megrendelő pincéjében. A vizsgálat során bebizonyosodott, hogy a kereskedő ipari tételekben hamisított bort. Lakásán 18 kilogrammnyi arany-

ékszert, 40 millió lejt találtak. Ștefanescunak elegáns lakása volt Bukarestben, villája Breazában, és két Lada gépkocsija. A szocialista rendszer elleni bűn elkövetése miatt végezték ki 1980-ban.

Nemzetközileg is nagy érdeklődést váltott ki a hetvenes évek végén a Pacepa-ügy. A Belügyminisztérium állambiztonsági főosztályának altábornagya, Ion Mihai Pacepa nyugat-németországi szolgálati útja alkalmával disszidált, majd az Egyesült Államokban kért politikai menedékgjogot. Így távollétében ítélték halálra, árulás vádjával 1978-ban. Az ítéletet ilyen körülmények között soha nem tudták végrehajtani.

Kémkedés miatt született halálós ítélet 1989 januárjában Mircea Răceanu, a román Külügyminisztérium Észak-Amerikával foglalkozó igazgatóságának vezetője ellen is. Letartóztatásakor amerikai félnek átadandó titkos dokumentumokat találtak nála. Az ítéletet Ceaușescu húsz év börtönbüntetésre enyhítette.

Romániában a legutolsó halálós ítéletet éppen Nicolae és Elena Ceaușescu ellen mondták ki és hajtották

vége – ezzel ismét nagyot fordult a kocka.

30 éves életfogytiglani?

1990 januárjában Ion Iliescu, a Nemzeti Megmentési Front elnöke rendelettel szüntette meg a halálós ítéleteket, a döntést az 1991-ben elfogadott alkotmány is szentesítette. Helyét az életfogytiglani szabadságvesztés vette át. Ezt rendkívül súlyos bűncselekmények, szadizmus, kegyetlenkedés, több halálós áldozatot követelő cselekedetek esetében róhatják ki. Jelenleg az országban 142 személy – közöttük három nő – tölti ilyen jellegű büntetését. A hazai törvénykezés körülményei között azonban az elmentmondás ebben az esetben sem hiányzik: az idevágó jogszabállyal szemben a büntető törvénykönyvben előírt maximális börtönbüntetés 30 év.

A romániai bűnözés aggasztó elharapózásának körülményei között mind többen látnák a legsúlyosabb ítélet újbóli bevezetését: a Pro Democratia Egyesület felmérése szerint a lakosság 91 százaléka értene egyet ezzel. ◀

A vérszomjas Svájctól a bosszúálló iszlámig

A halálbüntetés jóformán az egész világon foglalkoztatja a közvéleményt. Miközben egyes országokban a megtorlásnak ez a formája általános, mégis kétségeket kelt, Svájcban népmozgalom indult a visszaállítására.

Gy. Z.

Azokban az országokban, ahol eltörölték a legsúlyosabb büntetési tétel alkalmazását, a jogászok alapvetően két dologra hivatkoznak. Legfőképpen is az élethez való jog alapvető emberi jog, amelyet nem lehet törvényileg korlátozni. Másodsorban pedig az esetleges kivégzés után is kiderülhet az illető ártatlansága, és ilyenkor már nem lehet az ítélet végrehajtását meg nem történné tenni, jogászai nyelven „reparálni”. Ez az általános európai felfogás. Ilyen körülmények közepette nagy feltűnést keltett az a svájci kezdeményezés, amely egyes bűncselekmények esetén visszaállítaná a justizmord lehetőségét is magában rejtő halálbüntetést.

Elmarad a népszavazás

A *Neue Zürcher Zeitung*ban jelent meg a hír arról, hogy a berni szövetségi kancelláriára népi kezdeményezést nyújtottak be az „emberölés, szexuális erőszak útján elkövetett gyilkosság és pedofília” megtorlására a halálbüntetés visszaállításáról. A javaslat szerint a kivégzést az

ítélet jogerőre emelkedését követően három hónapon belül végre kellene hajtani, a módjáról pedig a bíróságnak kellene döntenie. A fölteenődő kérdés előzetes vizsgálata pozitív eredménnyel zárult, ezzel megnyílt az út a népszavazás kiírásához szükséges aláírásgyűjtés előtt. Mint ismeretes, Svájc nemcsak a lila boci és a pontos órák, hanem a népszavazások országa is, ahol egyébként törvényileg 1942-ben törölték el a legsúlyosabb büntetési formát, de 1940-ben alkalmazták utoljára.

A tekintélyes zürichi újság tudósítása bemutatja a kezdeményezés meghirdetődését, név szerint Marcel Grafot is. Az illető azt a célt tűzte ki, hogy az állam kapja vissza bűnüldözésnek, a szélsőséges bűncselekmények megtorlásának kivételes eszközét. Azért érezte magát indíttatva erre, mert közvetlen környezetében valaki ilyen szörnyű tett áldozata lett. Mielőtt azonban az előzetes engedély birtokában a sajtóban megjelen volna a kezdeményezés szövege, s elkezdődött volna az aláírásgyűjtés, Graf visszavonta a beadványát, így a népszavazás mindenképpen elmarad.



Házasságtörő asszony megkövezése Szomáliában

Enyhül a kínai szigor

„Felhígulni” látszik a kínai szigor is, jóllehet az ázsiai országban évente legalább 3400 esetben alkalmazzák a kivégzést – több alkalommal, mint a világon rajtuk kívül összesen. A minap jelent meg a tudósítás arról, hogy Peking meg kívánja reformálni a büntetőjogot, és tizenhárom vétség esetén eltörli a büntetésnek ezt a végzetes formáját. (Ötvenöt törvénysértésnél azonban változatlanul megmarad.) Egyebek mellett az olyan gazdasági bűncselekmények, mint a hitelcsalás, az aranylopás és az adó-

igazolások meghamisítása valamint a régiségek csempészése elkövetői lélegezhetnek föl, ha a Népi Kongresszus, azaz a kínai parlament elfogadja a törvénymódosítást.

A büntetőjog reformját Peking „az emberi jogok magasabb fokú védelmével” magyarázza, és olyan emberieségi gesztusokkal is ki kívánja egészíteni, mint például a súlyos bűncselekmények hetvenöt esztendőnél idősebb elkövetőinél mellőzi a halálós ítélet végrehajtását. A halálbüntetést az ő esetükben is kiszabják ugyan, de automatikusan átváltoztatják életfogytiglanira.

A Korán szellemében

A legkegyetlenebb kivégzési formának az iszlám országokban találkozhatunk, elsősorban azokban, amelyek a Korán szellemének megfelelően a saríja (azaz az iszlám büntetőjog) intézményét alkalmazzák. Az elmúlt napokban-hetekben több eset is fölkavarta a nemzetközi közvéleményt. Augusztus közepén Észak-Afganisztánban köveztek halálra két fiatalot, akiket házasságtörésen gyalgattak. (Ez egyébként jelzi, hogy a Hindukus lábainál mind jobban megerősödnek a fundamentalista muzulmán táli-

bok.) Hasonló büntetésre ítélték Iránban is egy hűtlenségen kapott asszonyt, akinek életéért most a francia köztársaság elnök, Nicolas Sarkozy felesége, Carla Bruni szállt síkra. Az egykori modell-színésznő ezzel magára vonta a konzervatív iráni véleményformálók haragját. A Kajhan című állami lap egyenesen prostituálnak nevezte a franciák első asszonyát, és a című kormányközeli iráni internetes honlap sem marad adós a jelzőkkel, amikor azt írja: „Előélete világosan megmutatja, hogy ez az erkölcsstelen nő miért vesz védőoszárnyai alá egy házasságtörés miatt elítélt asszonyt.” Bruni ugyanis több száz honfitársával együtt nyílt levélben állt ki a negyvenhárom esztendőss Szakineh Mohammadi Ashtiani megkövezése ellen.

A kétszeres anyát előbb kilencvenkilenc korbácsütésre ítélték Iránban, majd amikor bevallotta, hogy nemcsak viszonya volt két férfival, hanem a férje erőszakos halálának is részese volt, büntetését az iszlám bíróság megkövezésre változtatta. Ennek ellenére nyilvánvaló, hogy a törvénynek ez az alkalmazása nem az igazságszolgáltatást, hanem főleg a bosszút, a nyilvános kivégzések vérszomjas közönségének kielégítését szolgálja. Hagyomány ideo, hagyomány oda, amely eljárás ez, mintha a keresztény többségű országokban még napjainkban is divatban volna a máglyahalál. ◀

Lap-top

A nap címe. Kovács, a magyar, aki visszahelyezte Romániát a vízipóló világtérképére, *Adevărul*.

Túl hamar a csúcson. Pontának nem tesszik Năstase ötlete. (Ahogyan mindenki tudja, hogy a PD-L spirtus rectora Traian Băsescu, azt is mindenki tudja, hogy a PSD igazi irányítója Adrian Năstase.) Năstase szerint Pontának fel kell készülnie arra, hogy a PSD kormányra kerül, és akkor neki kell vállalnia a kormányfőséget. Szép feladat, kár, hogy rengeteg munkával jár, és kilátástalan. Különösen, ha az ifjú pártelnök elképzei, hogy Băsescuval társbérletben kellene kormányoznia.

Kerülnek a kerületeket. A kormányzat kétes terve a főváros kerületeinek, közzeteinek (sectoare) felszámolása. A lakosok feltehetőleg negatívan reagálnak erre a tervre, ezért a kontesztálása politikailag ígéretes lehet. Leghamarabb a liberálisok eszméltek fel, és – amint az Azi is megírja – Crin Antonescu pártelnök „hivatalosan felszólította a Băsescu – Udrea – Boc csoportot: El a kezekkel Bukarestről!” Érdekesebb, hogy a legbukarestibb illetékes ebben az ügyben, Sorin Oprescu főpolgármester „struccpolitikát folytat” (ez is Antonescu megállapítása). Az ellenzék célja népszavazást kivívni erről a kérdéstről. Mi magunk ugyan nem mennénk el szavazni, osszák, ahogy akarják, de ez az egész eszünkbe juttatott egy kérdést: tudja valaki, hogy mi lett az elnökválasztást kísérő bőszi referendummal és annak eredményével, miszerint egy ház elég parlamentnek, meg hogy háromszáz alá kell csökkenteni az évente megívott whiskysüvegek számát, vagy öö... valami ilyesmi? Akik akkor bedőltek, most megmondhatnák, hogy érzik magukat.

A nap álhíre. Zseniális megoldást talált a kormány az autópályák hosszának azonnali megkettőzésére. Ennek alapjánál az a felismerés áll, hogy minden út A és B között egyszer mind B és A között is kapcsolatot teremt. Tehát, mondjuk Kolozsvár–Marosvásárhely 600 kilométer, Marosvásárhely–Kolozsvár 620 kilométer, az összesen 1415 kilométer.

Minden napra egy mondás

„Semmi nem változtatja meg jobban az életünket, mint az önmagunknak feltett kérdések.”
Greg Leroy

Vissza a propaganda mocsarába?

Ki emlékszik még – ki nem emlékszik már – az újságíró szerepére a Ceaușescu-diktatúra utolsó éveiben? A megfelelő akaró propagandistának csupán arra kellett figyelnie és azt kellett írnia, amit a hatalom parancsolt, még akkor is, ha az ellenkezett személyes meggyőződésével. Nem szabadott, de nagyobb kockázat vállalása nélkül nem is lehetett nyilvánosan állást foglalni egy-egy politikai döntés, gazdasági lépés, társadalmi cselekvés helyes vagy helytelen voltáról. A munkaköri leírása és a hatalom elvárása szerint az újságíró feladata az volt, hogy kiálljon a közössége elé és elmagyarázza, hogy a hatalmi központban hozott döntés miért jó, miért egyedüli üdvözítő. Az újságolvasó természetesen hamar alkalmazkodott e sajtófilozófiához, sajtónyelvhez és sajátos módon dekódolta az üzenetet: minél többen, minél többször bizonygatják, hogy az intézkedés az ő érdekében történt, annál bizonyosabb, hogy az megszorító, káros és védekeznie kell ellene.

Ambrus Attila

A nyolcvankilences

fordulat egyik – sokak szerint az egyetlen – eredménye, hogy a sajtó komolyan vette feladatát, azt, hogy felelős azért, hogy az információk eljussanak a polgárokhoz, akik ezáltal tájékozott és tevékeny résztvevők a demokratikus társadalomban. A sajtószabadság erősítése a demokratikus hatalom érdeke is, hiszen a média építi a bizalom hidját a vezetők és vezetettek közt. Ezen az információs hídon az áramlás kétirányú, így a hatalom értesülhet intézkedéseinek, cselekedeteinek helyességéről vagy hiányosságairól, és korrigálhatja kilengéseit.

A demokrácia szabályaira figyelő hatalom lehetővé teszi az újságírók fokozottabb védelmét. Törvénymódosítást kezdeményeztek például Németországban, nem is akárcsak, hanem az igazságügyi miniszter. Sabine Leutheusser-Schnarrenberger azt jelölte meg célként, hogy biztosítsák az újságírók és forrásaik erőteljesebb védelmét az államügyészség bosszúja ellen. A miniszter támogatja az alkotmánybíróság, amely korábban két határozatával is az államügyész-

A válság mélyül, a jelenlegi politikai osztály teljes csődje szükséges a folyamat megfordításához.

ség által megtámadott újságírók mellett foglalt állást.

Az első a hírhedt Spiegel-ügy volt. Az ügyészség razzitát hajtott végre a hetilap szerkesztőségében, és őrizetbe vette a főszerkesztőt. Az újság ellen az volt a vád, hogy

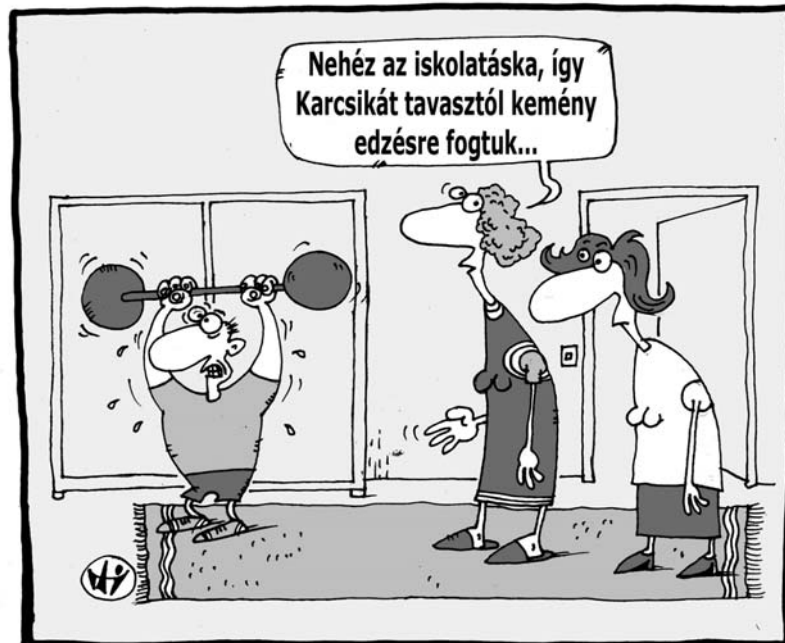
egy titkos NATO-dokumentumot hozott nyilvánosságra, amit az akkori védelmi miniszter hazaárulásnak minősített. A másik ügy: a Cicero című magazin idézett a szövetségi bünyügyi hivatal egyik jelentéséből, ezt követően az államügyészség a belügyminiszter jóváhagyásával közbelépett. Mindkét esetben az alkotmánybíróság kimondta: az újságírók forrásainak titokban tartása az alkotmány védelme alatt áll és sérthetetlen. Az igazságügyi miniszter szavatolni kívánja, hogy a hivatali titok kiszivárogtatásában való közreműködés vádjával a jövőben senkit ne lehessen üldözni.

Ezen kívül jelentősen megszigorítanak a sajtódokumentumok, illetve a szerkesztőségi számítógépek ügyészségi elkobzásának lehetőségét is. Megkönnyítik tehát az újságíró munkáját.

És mit tesz az a hatalom, amely fittyet hány a demokrácia szabályaira? A hatalom, amelynek gyakorlója szeretné, ha a sajtó ismét a propaganda mocsarába fullana? Akadályozza a szerkesztőségek, újságírók munkáját. Nyereségadót rónak ki a válság évében a veszteségekre. Uniós ajánlás ellenére megadózzák a szerzői jogdíjakat és megalázzák azokat, akiknek megvan a véleményük a hatalomról. Olyan törvénymódosításokat készítenek elő, amelyek a karhatalmi erőket, a titkosszolgálatokat, a minisztériumokat, az ügyészséget, a törvényszéket védik az újságírók ellenében.

A koalíciós partner sajtó ellen irányuló intézkedéseikhez asszisztál az RMDSZ is. Nem tudom kitörülni a tévében látott képet: a miniszterelnök nem túl meggyőzően, szenttelen hangon mondja, hogy a szerzői jogdíjak megadóztatása nem az értelmiségiek ellen irányult, a háta mögött rezzenéstelen arccal áll a művelődési miniszter. Ismerem őt, bízom benne, hogy magánbeszélgetés során azért elmondta a kormányfőnek, meglehet, nem irányult a demokrácia házórdója ellen a rendelet, de nagy kárára van, és vesztere lehet a demokráciának.

Tanévkezdés



Horváth István

A lift működik!

Újfajta dinnyebetegség

Reme Béláné, a kiskorpási Szabadság Termelőszövetkezet tagja, mára virradó éjjel halk jajgatásra ébredt. A lelkiismeretes növényápoló, a hang után sietve, a szövetkezet veteményesében egy nyöszörgő görögdiányt talált, melyet a mentők még az éjszaka folyamán beszállítottak a járási kórházba. Bodrogi főorvos, a sebészeti osztály vezetője lemondta tervezett jugoszláviai IBUSZ-utazását, amikor értesült róla, hogy a dinnye a téesz tulajdona. Valószínű, hogy műtetre kerül sor. (...)

Gyűjtő vagy valutaüzér

A bíróság ezer forint pénzbírságra ítélte Szederjesi Szabó József clevelandi illetőségű, magyar származású állampolgárt, aki a budapesti kapualjakban egy kofferbe való „A lift működik” feliratú táblát lopkodott össze. Szabó azzal védekezett, hogy nem akart üzérkedni. A táblákat a saját céljaira szedte össze, mert maga is furcsaságokat gyűjt.

Fellendülés a sportszeriparban

Tegnap nagy meglepetés érte a Dél-dunántúli Mélyfúró Vállalat tapasztalt olajkutatóit. Amikor a süttőlapocokai fúrótoronnyal elérték a 2200 méteres mélységet, hirtelen erős gázömlést észleltek. A földgázkitörést azonban nem a várt kőolaj feltörése követte: helyette tömértelen mennyiségű teniszcipő lövellt az ég felé. A Duna Cipőgyár minőségi ellenőrei azonnal megállapították, hogy a teniszcipők teljesen megfelelnek az előírásnak. Remélhető, hogy a süttőlapocokai leletből nemcsak a hazai piacot tudjuk ellátni, hanem eleget tehetünk egy afganisztáni külkereskedelmi megállapodásnak is.

Örkény István: Hírek és álhírek

A kétfarkú párt

Pontosabban: MKKP. Magyar Kétfarkú Kutya Párt. 2006 óta vannak, léteznek, s ez az első választás, amelyen saját jelöltekkel lépnek a választók elé, és a politikai elemzők is tollhegyre tűzik őket.

Kellett a dologhoz az izlandi viccpárt sikere, amely ott a fővárosnak polgármestert adott. Arról is elemzések sokasága született: a bejáratott demokráciában már nincs szükség a hagyományos szerveződésekre, tagságra, pártéletre vagy akár ideológiai alapra, komolyan vehető programra. Elég a médiajelenlét, az ismertség, meg a markáns, jól megjegyezhető szlogenek. Az izlandiak például ingyentörülközőt ígértek a népnek a fürdőekben.

A magyarországi kétfarkúak jóval korábban feltűntek (mint általában, két-három körrel előzzük az egész világot, de ez a tény csak nekünk fontos, mások észre sem veszik), a 2006-os választásokon plakátoltak a nagyvárosokban, ingyensört és örök életet garantálva a választóiknak, amennyiben hatalomra kerülének. Azután sikeresen meghekkelték Pécs, Európa Kulturális Fővárosa honlapját, s a fölkerülő álhírek jó szórakozást nyújtottak mindazoknak, akik valamelyest figyelemmel kísérték a beharangozott események, beruházások körülötti a tökéletlenkedést.

Értelmiségi játéknak tűnt mindez, görbe tükör, jót röhögünk a hülye politikusokon. Miféle nincs értelme külön viccpártot alapítani, eleve abszurd képződmény nálunk minden párt, hazugság minden ígéret, pojáca (korrupt disznó, vizesnyolcas stb.) minden politikus, Abszurdisztánnak nevezzük az országunkat jókedvünkben. Röhejes és véresen komoly események furcsa keverékében élünk, viccpárt már nem szükséges a morbiditás átéréséhez.

Történt pedig, hogy Mogács Dánielt, a MKKP budapesti kerületi polgármesterjelöltjét meghívták egy komoly politikai műsorba. Ott ő okosan elmondta, hogy szeretne szép vastag borítékokat kapni, mint a polgármesterek általában, és tervei között szerepel, hogy a szomszédos kerületeket megtámadja parkolóőrökből verbuvált reguláris hadsereggel. Humorérzék kérdése, hogy ezt viccesnek találjuk-e. Az internetes közvéleményt megosztja a kérdés. A politikusokra mint bálványokra tekintők semmi vicceset nem találnak abban, amikor összemossák a becsületes vezetőket a korruptakkal, a vicceskedők pedig Kőbánya megtámadását látnák célszerűnek, már csak az ingyensört ígéretének beváltása okán.



Kresz János

S hangosan szólnak azok, akik azt feszegetik, hogy vajon kinek áll érdekében a magyar politikusi gárda lejárata a jelen pillanatban. Ki pénzeli a Kétfarkú Kutya Pártot? Összeesküvés a háttérben?! Mondtam már, hogy Abszurdisztánban élünk?

Röviden

MKB: 52,4 milliárdos veszteség

A jócskán megnövekedett céltartalékképzés miatt 52,4 milliárd forint adózás előtti veszteséget könyvelt el az első félévben az MKB bankcsoport a nemzetközi számviteli szabályok (IFRS) szerinti, konszolidált adatok alapján a tavalyi első félévi 7,9 milliárdos adózás előtti nyereség után – jelentette be tegnap a hitelintézet. A közlemény szerint a bankcsoport meglehetősen borúlátóan ítéli meg a kelet-közép-európai régió gazdasági helyzetét és rövid távú kilátásait. A fenti megfontolások a román (MKB Romexterra) és bolgár leánybankok piacaira vonatkozó, hasonló várakozásokkal együtt arra kényszerítették az MKB Bankot, hogy a lehető legelővigyázatosabban képezzen céltartalékokat – mutat rá a közlemény.

Nőtt az amerikai fogyasztói bizalom

A vártnál jobban nőtt az augusztusi amerikai fogyasztói bizalom – az amerikai Conference Board gazdaságkutató intézet tegnap közölt adata szerint. Az augusztusi index 53,5 pont lett. A szakértők 51,0 pontra számítottak a júliusi 50,4 pont után, amit 51,0 pontra korrigáltak kedden. A jelenlegi helyzet megítélését jelző részmutató 24,9 pontra, február óta legalacsonyabb szintre süllyedt a júliusi 26,4 pontról.

FT: nem jártak jól a befektetők

„Egyre dühösebbek” az európai tőzsdei befektetők, miután a részvénypiacokon az idén megjelent új vállalati papírok több mint a fele immár a kibocsátási ár alatt forog – írta a tegnapi *Financial Times*. A londoni gazdasági napilap idézi a Dealogic piaci adatszolgáltató felmérését, amely szerint az idén eddig végrehajtott, 100 millió dollárt meghaladó 31 európai elsődleges nyilvános tőzsdei kibocsátás közül 16-nak az árfolyama a kibocsátási ár alatt jár a múlt pénteki zárási adatok alapján.

Új elnök a nemzeti földalapekzélő élén

Sebestyén Róbert lesz a Nemzeti Földalapekzélő Szervezet elnöke szeptember elsejétől – jelentette be Fazekas Sándor magyar vidékfejlesztési miniszter tegnap, Budapesten tartott sajtótájékoztatóján. A miniszter hozzátette: az 55 éves szakember korábban, 2002-ben már dolgozott a szervezet jogelődjénél. A Nemzeti Földalapba jelenleg mintegy 1,7–1,8 millió hektár földterület tartozik, amely az ország területének 18–19 százaléka – közölte a tárcavezető. Sebestyén pályafutása során 2002-ben már dolgozott a Nemzeti Földalapekzélő Kht.-nál.

BNR-bérlevágás, átveréssel

Cseke Péter Tamás

Fondorlathoz folyamodott legutóbbi ülésén a Boc-kabinet annak érdekében, hogy lefaraghasa a Román Nemzeti Bank (BNR) alkalmazottainak fizetését. Erre azért volt szükség, mert az Európai Központi Bank (EKB) korábban felhívta a kormány figyelmét: a közalkalmazotti béreket 25 százalékkal csökkentő 118-as törvény nem terjedhet ki a BNR alkalmazottaira is. „A jegybank alkalmazottainak formálisan nem az állam a munkaadója, ezért a fizetésük csökkentéséről csak az intézmény igazgatótanácsa dönthet” – érvelt a jegybank függetlensége mellett még júniusban – de már a 118-as törvény életbe lépése után – az EKB. Az Európai Bizottság egyenesen uniós kötelezettségességi (infringement) eljárással fenyegette meg a kormányt a jogszabály miatt. Brüsszel az uniós szerződésre hivatkozott, amelynek 123. paragrafusa kimondja: a tagállamok nem finanszírozhatják a költségvetésüket jegybanki forrásokból. Ezzel szemben a 118-as törvény az állami büdzsébe utaltatta a jegybanki fizetésekből lefaragott összeget.

A csel lényege

A Boc-kabinet fondorlata éppen a brüsszeli tiltást próbálta megkerülni. Hétfői ülésén a kormány sürgősségi rendelet formájában úgy módosította a 118-as törvényt, hogy a BNR alkal-



Mugur Isărescu jegybanki elnök mindeddig egyáltalán nem reagált a kormány szándékaira. Fotó: ÜMSZ/archív

mazottainak fizetéséből elvett 25 százalék a jegybanknál maradhat. „A csel éppen az, hogy így a lefaragott összeg hivatalosan nem kerül az állami költségvetésbe, hanem a jegybank profitját gyarapítja. Am az összeg végül mégis a büdzsébe folyik majd be, ugyanis a BNR profitjának 80 százaléka a törvény szerint az államot illeti meg” – írta tegnap blogján Dan Popa, a *Hotnews* hírportál gazdasági elemzője.

EKB: minket nem lehet átverni

Úgy tűnik azonban, hogy ezzel az eljárással nem sikerült átverni az Európai Központi Bankot. Az EKB vezetőségének diplomatikus

megfogalmazása szerint „aggodalomra ad okot” a hétfőn elfogadott jogszabály-módosítás. A Jean-Claude Trichet vezette uniós pénzügyi fenntartja: mivel a fizetéslevonásról szóló döntést nem a BNR igazgatótanácsa hozta meg, csorbult a jegybank – uniós

szerződés 130. paragrafusa által szavatolt – függetlensége. A kormánynak elküldött állásfoglalásában az EKB azt is leszögezte: a sürgősségi rendelet az uniós szerződés 123. cikkelyét is megszegi, mert az összeg, ha burkolt formában is, de az állami költségvetésbe folyik be.

A Fidesz-kormány is hozzájárulna a jegybanki bérekhez

Nemcsak a Boc-kabinetnek gyűlt meg a baja Brüsszellel és az Európai Központi Bankkal, amiért hozzájárult a jegybanki fizetésekhez. A Fidesz-kormány havi 2 milliárdos fizetési korlátot vezetett be a költségvetési szférában dolgozó vezetők esetében, s ez az intézkedés kiterjedt Simor András magyar jegybanki elnök béreire is. Az EKB véleményezése szerint a Magyar Nemzeti Bank (MNB) függetlenségét sérti az intézkedés. Az uniós pénzügyi fenntartja: hasonló szabályozást

– kikérve és figyelembe véve az MNB véleményét – csak a mostani vezetés mandátumának lejártá utáni időszakokra lehet elfogadtatni. A vezetők alkalmazásának feltételeit hivatali idejük alatt ugyanis nem lehet módosítani. Az EKB jelezte azt is: a jegybanki függetlenség része, hogy az MNB saját maga állapíthatja meg dolgozói fizetését. Az EKB-elnök közleménye szerint, ha a magyar kormány nem tágit, akár az Európai Bíróság elé is kerülhet a jövedelemkorlátozó intézkedés.

Jó időszak előtt az autóipar?

MTI

Kedvező időszak vár a közép- és kelet-európai gépjárműiparra, hiszen az új trendnek megfelelően nő a kisméretű és környezetbarát autók iránti kereslet – derül ki az Ernst&Young régiós autóiipari jelentéséből.

„A Magyarországon jelen lévő Suzuki és a Mercedes-Benz is a kisebb autók gyártására koncentrálnak, az Audi pedig a környezetbarát motorok előállítására fókuszál. Ez nagyon jól illeszkedik az új trendek közé, megteremtve az alapot az iparág növekedéséhez az országban” – mondta a közlemény szerint Heinzinger Róbert, az Ernst&Young adópartner.

Magyarország mára meghatározó nettó exportórré vált az autógyártásban, a helyi kereslet kétszeresét gyártják az országban. Ez pedig tovább nő majd, ha a tervek szerint 2012-ben megkezdik a termelést a Mercedes-Benz kecskeméti gyára.

Az Ernst&Young jelentése szerint a Közép- és Kelet-Európában működő autógyárak

kevésbé érezték meg a válságot, mint a nyugat-európaiak. Ennek oka, hogy a régióban többségében kisméretű autót gyártanak, amelyek iránt a kereslet Európában nem esett vissza olyan mértékben, mint a felső kategóriásoké, köszönhetően egyebek mellett a több országban bevezetett használtautó-csere programoknak. A régióban a személygépkocsi-gyártás azonban még így is 25 százalékkal csökkent 2009-ben a 2008-as csúcshoz képest. Az előrejelzések szerint pedig csak 2012-re sikerül majd újra elérni a két évvel ezelőtti mutatókat.

A magyar piac legnagyobb szereplője továbbra is a Suzuki, mind a gyártást, mind az eladást tekintve. 2009-ben a cég mintegy 120 ezer autót gyártott Magyarországon, ebből több mint 13 és fél ezret értékesített a magyar piacon. A gazdasági krízis miatti csökkenő kereslet azonban a Suzuki eladási mutatóin is megmutatik – mutat rá a jelentés. A tanulmány azt is kiemeli, hogy a forint gyengülése az euróval szemben az autóiparban is komoly verseny-

előnyhöz juttatja Magyarországot, például a szintén jelentős gépjárműgyártással rendelkező Szlovákiával szemben. A versenyképesség növeli az is, hogy a magyarországi bérköltségek továbbra is elmaradnak például Lengyelországtól és Csehtől, különösen igaz ez a szakképzett munkásokra. Ezzel együtt a termelékenység magasabb, mint például Romániában. Ráadásul a földrajzi adottságoknak köszönhetően a magyar cégek a szomszédos nyugat-balkáni országok EU-csatlakozásával is versenyelőnyre tehetnek.

A tanulmány azonban arra is rámutat, hogy túl vagyunk az elmúlt években tapasztalt autóiipari beruházási fellendülésen. A régió kimaradhat a jelenleg folyó lendületes innovációs hullámból, amely a hibrid és elektromos autók gyártására koncentrálnak. Ennek okai között szerepel, hogy a fogyasztók nagy többsége egyelőre nem foglalkozik a környezetvédelmi szempontokkal és rendkívül visszafogott a szabályozási ösztönzés is – áll a közleményben. ◀

Magyar kormánydöntés a földmoratóriumról

ÜMSZ

Ma tárgyalja a magyar kormány az uniónak eljuttatandó magyar földmoratóriummal kapcsolatos kérelmet – jelentette be tegnapi budapesti sajtótájékoztatóján Fazekas Sándor magyar vidékfejlesztési miniszter. Fazekas fontosnak nevezte, hogy több uniós ország is támogatásáról biztosította a moratórium fenntartását. Kiemelte, hogy Románia is ezek között az országok között van, ami szerinte azért lehet fontos, mivel az unió mezőgazdasági biztosa, Dacian Cioloș is román illetőségű. Múlt heti bukaresti látogatásán az ÜMSZ kérdésére Fazekas azt is elmondta, hogy a brüsszeli döntéshozók „mérlegelik majd, hogy ki áll Magyarország mellett ebben a kérdésben”. Mihail Dumitru román mezőgazdasági és vidékfejlesztési miniszter a kérdés kapcsán lapunkkal közölte, hogy Bukarest az Európai Tanácsban támogatja majd szavazatával



Fazekas Sándor. Fotó: Tofán Levente

ezt a magyar törekvést. A magyar miniszter tegnapi budapesti sajtótájékoztatóján kitért arra, hogy törvényi felhatalmazás alapján a magyar államot mindenkor elővásárlási jog illeti meg a földügyletek kapcsán. Ez Fazekas Sándor szerint ugyanakkor nem jelenti azt, hogy az állam minden földet meg kíván vásárolni, ám szeretné megakadályozni, hogy a magyar föld spekulációs ügyletek tárgyává váljon. ◀

A BNR hallgat

„Vagyis az EKP azt üzenté a kormánynak: nem tudtuk átverni, átlátunk a szítán” – kommentálta a kialakult helyzetet Dan Popa.

A jegybank vezetői mindeddig nem foglaltak állást ebben az ügyben. Mugur Isărescu egyáltalán nem reagált a kormány szándékaira, tanácsadója, a BNR szóvivőjeként számon tartott Adrian Vasilescu pedig korábban csak annyit mondott: „Az intézkedés valóban minket érint, ám nem rajtunk múlik. A kérdést a kormánynak az Európai Központi Bankkal kell rendeznie”.

„A BNR igazgatótanácsa azért nem foglalt még állást ebben az ügyben, mert a folyamat még nem zárult le” – magyarázta tegnap lapunknak Nagy Ágnes. A jegybank vezetőtestületének tagja kérdésünkre nem kívánta kommentálni a hétfőn elfogadott sürgősségi kormányrendelet sem. „Még nem látam a jogszabály szövegét, így nem tudok érdemben nyilatkozni” – jelentette ki. ◀

Forró szakszervezeti őszi

ÚMSZ-összeállítás

„Forró őszt ígérnek a hazai szakszervezetek, szeptembertől újrakezdődnek a nyár elején felfüggesztett tiltakozások. „Minden idők leghatározottabb tiltakozásorozatát készítjük elő” – jelezte tegnap a belügyminisztérium ötvenezer alkalmazottját, a rendőri és a szerződéses állományt képviselő szakszervezeti tömörülés, a FSNPPC elnöke, Marin Gruia.

Szünetelő közbiztonság

„Ilyen még nem volt, az állampolgárokat azzal szembesítjük majd, mi történik, ha a rendőrök nem látják el a feladataikat. A fennakadás okaira pedig a belügyminisztérium vezetőinek kell majd választ adniuk” – ismertette a minden eddigénél határozottabban stratégiát a szakszervezeti vezető, aki elmondta: idén júniusban az államfő figyelmét is felhívták a rendőri állományon belüli feszültségekre. A FSNPPC a Társadalmi Egyeztető Tanács tagjait is arra kérte június 21-i nyílt levelében, tegyen meg mindent a testület a társadalmi párbeszéd hatékonysága érdekében. Am Marin Gruia szerint a kezdeményezésekre nem érkezett érdemi válasz, több mint két hónap után az érdekvédőknek mindenképpen lépniük kell. Október 7-én a hadsereg és a rendőrség együtt tiltakozik a bértör-

vény ellen, október 25-én pedig, a hadsereg napján a katonák készülnek az egész országot érintő demonstráció-sorozatára.

Ingatag közsféra

Petru Dandea, az Alfa Kartell alelnöke megerősítette, csatlakoznak a fegyveres erők kezdeményezéséhez október 7-én. A cél felhívni a figyelmet arra, hogy a közalkalmazottak is elégedetlenek a bérezés és foglalkoztatás jelenleg érvényes feltételeivel, nem nyugodtak bele sem az

elbocsátásokba, sem a bércsökkentésbe. Arról, hogy lesz-e általános sztrájk, és ha igen, milyen forgatókönyv szerint szüntetik be a közalkalmazottak munkát – Petru Dandea szerint – szeptember 15-én dönt az Alfa Kartell.

Romulus Niță, aki szintén alelnöki tisztséget tölt be a szakszervezeti tömörülésben, emlékeztetett: azt várják a kormánytól, hogy a 2011-es fizetéseket a 2009-es decemberi értékek és ne a 2010 júliusi, 25 százalékkal csökkentett bérek alapján számol-

ják újra. Az alkotmány vonatkozó passzusai és az Alkotmánybíróság érvényes döntése értelmében – emlékeztetnek a szakszervezetek – a bércsökkentés ideiglenes jellegű, és az csak a folyó évre érvényes. „Ragaszkodunk a minimálbér növeléséhez a következő évben, mert ez segíthet hozzá a feketegazdaság visszaszorításához, és a hazai adózási kedv növeléséhez” – emlékeztetett Niță. A kormány a hét elején 650 lejes minimálbér bevezetésére tett javaslatot, ezt azonban a szakszervezeti képviselők

„viccnek” minősítették, és leszögezték: legalább 705 lejes minimálbér bevezetését tartják elfogadhatónak.

Most kezd fájni

A nyár eleji tiltakozáshullámot júliusban a tanárok zárták, ám most úgy tűnik, kivár a pedagógustársadalom. Az érintettek zömét tömörítő Szabad Tanügyi Szakszervezetek Szövetsége (FSLI) szeptember 9-én dönt az őszi tervezett országos tiltakozó akcióról, ekkor ülésezik ugyanis a szövetség vezetője – tudtuk meg Aurel Corneától, a FSLI elnökétől. „Konzultálnunk kell a tagságunkkal, a szakszervezeti vezetőkkel, ennek függvénye a tiltakozások várható menetrendje” – mondta az ÚMSZ-nek Cornea. A szakszervezeti vezető kitérő választ adott arra a kérdésünkre, elképzelhető-e, hogy a tanárok bojkottálják a tanévkezdést. „Nem előlegezném meg a FSLI vezetőségének döntését” – jelentette ki.

Cornea mindemellett nem zárta ki azt sem, hogy a pedagógusok az országos akciótól függetlenül spontán tiltakozásba kezdenek szeptember 13-a után, azaz egyszerűen nem mennek be az órákra. „Ez már valóban veszélyeztetheti több iskolában is a tanévkezdést. A pedagógusok ugyanis most szembesülnek azzal, hogy a kormány tényleg levágta a bérük egynegyedét” – magyarázta lapunknak a

szakszervezeti vezető. Tájékoztatása szerint egy kezdő okleveles tanári fizetés mindaddig nettó 931 lej volt, a 25 százalékos lefaragás után ez az összeg 618 lejre csökkent. „Elképzelheti, mit érezhet a tanárember, amikor ezt a fizetést megkapja” – mondta Aurel Cornea.

Már a sztrájkban se hisznek

A vidéki tagszervezetek a következő napokban mérlegelnek. Kocs Ilona, a FSLI Hargita megyei képviselője az ÚMSZ-nek elmondta, egy héttel a tanévkezdés előtt egyeztetnek az ország többi részében működő fiókintézményekkel, és eldől, tiltakozással indul-e az új iskolai év. „Felemás érzéseim vannak a tiltakozásokkal kapcsolatban. A tavalyi évet katolikus körülmények között, feszülten zártuk, most ugyanígy kezdünk, a béreink pedig vérlázítóan alacsonyak” – nyilatkozta lapunknak Oltean Alina Maros megyei pedagógus, aki nem zárkózott el a sztrájk lehetőségétől. „En más módot keresnek az érdekvédekezésre, mert az eddigi akciók nyilvánvalóan nem vezetnek eredményre, a tüntetésekből és a sztrájkokból nem hisznek” – fűzte hozzá kolléganője véleményéhez Tóth Ferenc tanár, aki szerint hatékonyabb önkormányzati, kormányzati egyeztetéssel sokat lehetne javítani a pedagógusok helyzetén. ◀



Tüntetésekkel fenyeget a belügyminisztériumi alkalmazottakat képviselő szakszervezet Fotó: Tofán Levente

Vannak még „magyar” helyek a Rendőrákadémián

Munkatársunktól

► Az Alexandru Ioan Cuza Rendőrákadémián 14 helyet hirdetett meg az őszi felvételi keretében magyarul érettségizett fiatalok számára, a rend és közbiztonság szakán – tájékoztatta lapunkat Kovács Péter, az RMDSZ ügyvezető alelnöke. A felvételre szeptember 6-9. között kerül sor, a Rendőrákadémián bukaresti székhelyén (Privighetorilor sétány 1A, 1-es kerület). Beiratkozni holnapig lehet a megyei rendőrkapitányságokon.

Ezekre a helyekre csak azok jelentkezhetnek, akik sikeresen érettségiztek magyar nyelvből is, de a felvételi és az egyetemi oktatás román nyelven zajlik. A felvételi vizsga két részből áll: az első, kizáró jellegű szakasz részeként szervezik a pszichológiai alkalmassági vizsgát (szeptember 6-án), az egészségügyi felmérés szeptember 7-én lesz, a fizikai állóképességet ellenőrző gyakorlati próbákat szeptember 8-án teljesíthetik a jelentkezők. A második szakaszban történelemből, román nyelvből és idegen nyelvből (angol, német,

francia vagy orosz) vizsgáznak a jelöltek (szeptember 9-én). A jelentkezés alsó korhatára 18 év, a liceumi évek alatti magaviseleti jegy átlaga nem lehet kisebb nyolcásnál. A felvételizőknek megfelelő egészségi állapotban kell lenniük, nem lehetnek büntetett előéletűek, nem lehetnek párttagok sem. A legalacsonyabb jelentkező nők esetében 160 cm, férfiak esetében 165 cm magas lehet.

Mint arról korábban már beszámoltunk, az idei felvételi nyári vizsgaidőszakában a magyarul érettségizett diákok összesen 34 helyet pályázhattak meg rendőr, határőr, csendőr, tűzoltó és irattáros szakon. Júliusban összesen hatvan magyar diák jelentkezett. A román és idegen nyelv, valamint történelem írásbeli vizsgákra már csak 19 magyar felvételiző jutott el, s végül – az első fordulóban – mindössze egynek sikerült felvételt nyernie. Az idei felvételin 7,60 volt az utolsó bejutási átlag a román diákok körében, az egyetlen sikeresen felvételiző magyar lány pedig 6,50-es jegyátlaggal jutott be. ◀

Az erdélyi megyéket sem kíméli a Nyugat-Nílusú vírus

ÚMSZ

► „Azok, akik a tizennégy évvel ezelőtti járvány során érintkeztek a nyugat-nílusú vírussal, egész életre szóló védelemmel rendelkeznek” – tájékoztatott tegnap Adrian Streniu-Cercel egészségügyi államtitkár, miután kiderült, több romániai, köztük erdélyi megyékben is azonosították a West Nile nevű kórokozót. Az egészségügyi minisztérium legfrissebb adatai szerint Szeben, Kolozs, Fehér és Maros megyékben is regisztráltak megbetegedéseket, a

legfiatalabb fertőzött harmincéves. 1996-ban egymillió embert fertőzött meg a culex szúnyog által terjesztett vírus, ötszáz esetben következett be szövődmenyként agyvelőgyulladásos megbetegedés, az érintettek tíz százaléka pedig elhunyt. A másfél évtizede tomboló járvány után a déli megyék, így Bukarest lakosságának 4,1 százaléka vált védetté, az ország többi részén élők 0,9 százalékát érinti a fertőzés. Azóta azonban rezisztenssé vált a kórokozó, olyan régiókban is felüti a fejét, ahol a környe-

zeti adottságok eddig nem kedveztek neki, várhatóan télen is számolni kell a jelenlévél. Cseke Attila tárcavezető közleményben hívta fel az önkormányzatok figyelmét a szúnyogirtási kötelezettségre, a lakosság számára a miniszter a zárt ruházat viselését, és a rovarok ellen bevált klasszikus védekezési eszközök (rovarháló, szúnyogirtó vegyi anyagok) használatát javasolta. Mint arról hírt adtunk, a napokban két személy hunyt el Romániában a vírus okozta megbetegedésben, hetet kezelnek a fertőzés miatt. ◀

Csökkennek a gyógyszerárak

Hírösszefoglaló

► Módosul az államilag támogatott gyógyszerek jegyzéke, amely a továbbiakban jelentős részben generikus gyógyszereket tartalmaz. Ez húszszázalékos árcsökkenést is jelenthet. A generikus gyógyszerek olyan készítmények, amelyek az eredeti készítmények hatóanyagait alapján készülnek, de nem az eredeti

gyártó állítja elő ezeket: formában, színben és méretben különböznek az úgynevezett „originális” készítményektől. A módosítás érinti a krónikus betegségekben szenvedők számára összeállított C1-es listát (ez tartalmazza például a leuemiában, epilepsiában, vagy az Alzheimer-kórban szenvedők gyógyszereit), a C2-es listát (ez az országos gyógyszer-program jegyzé-

ke a daganatos betegségekben, az AIDS-ben és a TBC-ben szenvedők számára) továbbá a C3-as adatbázist (amely a gyermekélesztményeket összesíti). Az Országos Egészségbiztosítási Pénztár munkatársai arra figyelmeztettek, hogy az árkülönbözet miatt nem változnak a kezelési előírások, a gyógyszereket a megszokott módon kell alkalmazni. ◀

► Röviden

Előzetesben a volt prefektus

Előzetes letartóztatásba helyezték tegnap Călin Platon egykori Kolozs megyei prefektust, aki a múlt héten gázolt el egy 32 éves nőt és háromhónapos csecsemőjét a gyalogátkelőn, Kolozsvaron. Platont gondatlanságból elkövetett emberöléssel, súlyos testi sértéssel és engedély nélküli járművezetéssel vádolják. A férfi ügyvédje azzal az indokkal fellebbezett a döntés ellen, hogy a politikus nem „közveszélyes”. A fellebbezésről a következő három napban dönt az illetékes bíróság.

Drágul az étolaj

A „zakuska-szezon” és a befőzések idején drágul az idén az étolaj, az áremelkedés mértéke meghaladhatja akár a 15 százalékot is. A termelők arra figyelmeztetnek, idén az időjárási viszonyok miatt rendkívül rossz minőségű a napraforgó termés. Bár az ipari növény mennyisége egyelőre kielégítő, a felvásárló piac rosszul működik, ez is gondot okoz a friss étolaj előállításában: további áremelkedések is bekövetkezhetnek.

Röviden

Frida Kahlo-képek
Bécsben

Átfogó kiállítás látható Frida Kahlo műveiből szeptember 1-jétől Bécsben, a Kunstforum-ban. Az ötven olajfestményt és rajzot felvonultató retrospektív tárlat – amely előzőleg nagy sikert aratott Berlinben – először mutatja be Ausztriában a mexikói festő életművét. A tárlat nemcsak Ausztriában, de Európában is ritkaságszámba megy. Frida Kahlo mindössze százötven festményt alkotott, s a képek mintegy harmadának a holléte ismeretlen. A kiállítás egyik különlegessége egy sokáig eltűntnek vélt festmény, az *Onarckép egy napraforgó közepében* című alkotás. A kép 1954-ben, Frida Kahlo halálának évében készült, ezt tartják a festő utolsó művének.

Indul a BuSho
rövidfilmfesztivál

A világ legkülönbözőbb pontjairól származó alkotók összesen 85 rövidfilmje versenyez egymással a 6. BuSho – Budapest Short Nemzetközi Rövidfilm Fesztiválon, amelynek megnyitóját tegnap este tartották a Vörösmarty moziban. A kizárólag rövidfilmeket felvonultató egyhetes fesztiválra három – fikciós, animációs és kísérleti – kategóriában idén is csaknem fél-ezer nevezés érkezett, mintegy 53 országból.

Paradoxonok színházi évadja

A válság ellenére minden idők legjobb évadjára készül a kolozsvári magyar társulat

Sipos M. Zoltán

► Annak ellenére, hogy a hazai színházakat drasztikusan érintő gazdasági válság idén sem enyhül, a Kolozsvári Állami Magyar Színház minden eddiginél változatosabb évadot ígér a kincsés város színházkedvelő közönségének.

„Mindennek ellenére”

„A 2010–2011-es színházi évad a szabadságban eltöltött huszadik évad lesz. Ugyanakkor sajnos ebben az évadban csúcsosodik ki Romániában a már sokat emlegetett gazdasági – és morális – válság. Ennek ellenére, paradox módon, társulatunk reményeink szerint minden eddiginél gazdagabb, változatosabb és színvonalasabb színházi évadját fogja ebben az évben megvalósítani” – fogalmazott Tompa Gábor rendező a Kolozsvári Állami Magyar Színház tegnapi évadnyitó sajtótájékoztatóján.

Idén is több bemutatót, klasszikus és kortárs darabok felolvasói estjeit, komolyzenei és dzsessz-esteket, valamint színvonalas formabontó színházi kísérleteket követhet figyelemmel a kolozsvári nagyjérdemű közönség, amint azt a színház-igazgató bejelentette.



Minden eddiginél gazdagabb, változatosabb és színvonalasabb évadot ígér Tompa Gábor igazgató

Teljes gőzzel
folynak a próbák

A nyári fesztiválok idejének lejártával a kolozsvári társulat gőzerővel készül a következő évadra. Mint megtudtuk, három előadás próbái már javában folynak. Az előttünk álló évad első bemutatójára szeptember 22-én kerül sor, amikor a társulat William Shakespeare *Szeget szeggel* című drámáját fogja bemutatni *Mértéket mértékel* címen, Matthias Langhoff rendezésében. Ezután, október 5-én kerül sor Visky András *Alkoholisták* című da-

rabjának stúdióelőadására, Tompa Gábor rendezésében. Az évad minden bizonnyal legérdekesebb színházi kísérletének a három fiatal színi-rendező, Gianina Cărbunariu, Andrea Vălean és Radu Apostol közös rendezésében létrejövő, a *Verespatak* címet viselő színházi projekt bizonyul.

„Ez a projekt azért is roppant érdekes számunkra, színházi emberek számára is, mivel alkotói, társulatunk színészeivel közösen, a nyáron kimentek Verespatakra, és tanulmányokat végeztek, interjúkat készítettek az ott

élő emberekkel. Ezekből az anyagokból áll össze a színházi projekt anyaga, amelyet stúdióelőadás formájában, várhatóan idén novemberben tekinthet meg a nagyjérdemű” – tájékoztatott tegnap Tompa Gábor színház-igazgató.

Formabontó előadások

Mint kiderült, az idei évad több, a megszokottól eltérő produkciót is tartogat. Az idei évadban markánsan jelen lesz majd a színházi élet „off” kategóriája is: több olyan előadás, színházi est is

bemutatásra kerül majd, amelyek szövegeit elsősorban a társulat színművészei javasolták, és ők is viszik majd színre. „Úgy gondolom, ezek az előadások roppant fontosak – innovatív szerepüknek fogva – a társulat életében. Ilyen előadás lesz a *Tiramisu – Megöltem az anyámat*, amelyet Dimény Áron és Albert Csilla hozott létre és ők is játsszák majd 2011 januárjában” – részletezte a sajtótájékoztatót Visky András művészeti aligazgató.

Újra jelentkezik
az Interferenciák

Az idei évad egyik legfontosabb színházi eseménye a 2010. december 1-je és 13-a közt második alkalommal megrendezendő Interferenciák színházi fesztivál lesz. Mint azt a szervezők elmondták, idén ez a név nem csupán kultúrák vagy korosztályok, hanem terek interferenciáját is jelenti, ugyanis a fesztivál teljes időtartama alatt Kolozsvár több helyszínén is zajlanak az előadások, így a Tranzit Házban, az Ecsetgyárban, a Nemzeti Színházban és a tervek szerint a Bánffy-palota udvarán felállított sátorban is. Ezzel a szervezők a színház népszerűsítését is szeretnék előmozdítani. ◀

Új díj a fiatal íróknak

Holnap indul a hetedik alkalommal megrendezett gyergyószárhegyi író tábor. Az idei kiadás egyik eseménye, hogy új díjat hoztak létre a fiatal erdélyi alkotók számára, amely Csiki László nevét viseli. A közelgő eseményről Kassay Péter szervezővel beszélgettünk.

Baloga-Tamás Erika

► Hány résztvevővel számolnak idén és tulajdonképpen mi alapján választják ki az író tábor résztvevőit?

– A táborban való részvétel meghívásos alapon történik. Igyekszünk minden erdélyi műhelyt meghívni, ezen kívül azokat a vezető írókat, művészettörténészeket is elhívjuk, akik határon túl élnek. Idén úgy negyvenöt és hatvan közötti résztvevővel számolunk.

► Fontosnak tartják, hogy a feltörekvő irógeneráció hangsúlyosan legyen jelen a táborban?

– Olyannyira, hogy idén első ízben egy díjat is kitaláltunk, amit fiatal újkönyves íróknak, költőknek ítélünk oda. A Csiki László-díjat a kritériumrendszerünknek megfelelően csakis erdélyi irodalmár kaphatja meg, a lényeg, hogy fiatal legyen, azaz a korhatár

35 év és az elmúlt két évben legyen kiadott műve.

► Milyen hozadéka van egy ilyen tábornak?

– A tábor valamikor a hetvenes évek végén indult, akkor Kriterion név alatt. Aztán hosszú időre leállt az akkori politikai rendszer miatt, aztán 99-ben újraindítottuk. Azóta két évente rendezzük meg, és elmondható, hogy egyre több és több hozadéka van. A legnagyobb talán az, hogy mindenik ilyen tábornak van egy témája, az ideinek a zene és a költészet, ilyenkor lehetőség nyílik, hogy ezen művészeti ágakon belül tevékenykedő résztvevők, szakmai berkeken belül tudják megbeszélni a felvetődő témákat. Másrészt pedig minden író tábor alkalmával lehetőség adódik egy műhely bemutatkozására, ezúttal például az Előretolt Helyőrség Szépirodalmi Páholy jelentkezik. Harmad-



Kassay Péter, a gyergyószárhegyi író tábor szervezője

részt van egy olyan része ennek a történetnek, ahol kurrens problémákat beszélhetnek meg írók, költők, kiadók, művészettörténészek egymás között, olyanokat, amelyek kimondottan az író társadalmat érintik.

► Mit vesznek figyelembe, és egyáltalán ki dönt a tábor aktuális témájáról?

– Van egy csapat, mely szervezi ezt a találkozót, és egymás között hányjuk-vejtjük meg, hogy miről is beszéljünk

a következő alkalommal. Ez felkerül a meghívóra, és aki-nek tetszik a téma, az elfogadja a meghívást. Mint már említettem, az idei író táboralkozó tematikus beszélgetése a zene és költészet körül forog, amelyet klasszikus dalest koronáz meg, Könczei Árpád, Csemiczky Miklós, Kővári Eszter Sára és Balog Zsolt előadásában. Erre szombaton 18 órakor kerül sor, a Csiki László-díj ünnepélyes átadásával egyi dőben a Lázár-kastély lovagtermében.

Visszacsatolás a Csíki Székely Múzeumban

ÚMSZ

► „A Nagy István-életmű-kiállítás a Csíki Városi Napok hagyományába illeszkedik. Korábban bemutattuk a nagy székely festőtársz két tagját: Zsögödi Nagy Imrét, illetve Márton Ferencet. Ez évben a csikmindszenti születésű Nagy István műveit mutatjuk be egy nagyobb kiállítás keretén belül” – mondta el az *Új Magyar Szónak* Gyarmati Zsolt, a Csíki Székely Múzeum igazgatója.

A kiállítás anyagát három gyűjteményből válogatták. Nagyobb részét, nyolcvan festményt a rendkívül gazdag Antal-Lusztig-gyűjtemény (a debreceni MODEM Modern és Kortárs Művészeti

Központ letéti anyaga) adja, negyven alkotás a Csíki Székely Múzeum gyűjteményéből való. Ezt egészíti ki a Marosvásárhelyi Művészeti Múzeum tíz Nagy István-festménye.

Több nagyszabású kiállítást követően a csíki múzeum egy székelyföldi születésű modern kori festő életművével ismerteti meg a látogatókat. A tárlat a csíkszeredai városnapok egyik legjelentősebb kulturális eseményeként nyílt meg augusztus 6-án, és megtekinthető lesz szeptember 30-ig. „A kiállítást, tekintve hogy augusztusban sok turista megfordul városunkban, körülbelül ötezer ember látogatta” – mondta el a múzeumigazgató. ◀

Nagy István (1873–1937)

Nagy István az egyik legkiválóbb realista festőnk, akinek művészete egyszerre archaikus és modern. Az akadémiai és műkereskedelmi divatoktól távol, az izmusokat figyelmen kívül hagyva építette egyedülálló életművét. Előbb a budapesti Mintarajziskolában, majd Münchenben és Párizsban tanult. Tanulmányai és külföldi utazásai során megismerte kora legfrissebb művészeti áramlatait. „Harcincöt esztendőig koromig tanultam. De az igazi tanulás csak azután következett. Ez a tanulás több évtizedes csavargás volt. Bejártam gyalog az egész országot. A Duna hosszát Budapeستől Bajáig ötször, körülkerültem a Balatont, keresztül-kasul gyalogoltam az Alföldet, Erdélyt. Ez volt az igazi iskola” – vallotta. Nagy István sajátos módon alkotott: nem tartott fenn állandó műtermet, hanem a csíki hegyekben kóborolva festett.

Konszolidálni kell a sajtót

Interjú Lukács Lászlóval, a Chronos médiaügynökség tulajdonosával

„Nem lehet magyar sajtópiacot Erdélyben csak támogatásokból fenntartani. A helyi vállalkozók, vállalkozói szövetségek is helyet kell kapjanak az új médiaműködtetési rendszerben” – vélekedik Lukács László. A székelyudvarhelyi Chronos Consulting médiaügynökség tulajdonosával, a Székelyföldi Vállalkozók és Egyesületek Szövetségének ügyvezető igazgatójával a Székelyföldi Régió Magazinban megjelent interjút kivonatossan közöljük.

Z. Nagy István

► **Hogyan került kapcsolatba a médiával?**

– Még 1991-ben, a rendszerváltást követően kapcsolatba kerültem az írott sajtóval. Az Erdélyi Napló akkori tulajdonos-főszerkesztője (...) munkát ajánlott, így kerültem a kiadó marketingosztályára. Az egy más világ volt, az újságok zöme több tízezres példányszámban jelent meg, ami főleg annak volt tulajdonítható, hogy akkoriban nagy volt az eufória, a sajtóéhség, mivel a Ceausescu-időkből kitérték a magyar olvasókat. (...) Sajtódömping volt a piacon.

► **És akkor jöttek a változások.**

– Az erdélyi magyar sajtópiac a változások több időszakát is megkülönböztethetjük. Az első a már említett rendszerváltás utáni időszakban volt, (...), a második változás annak a következtetésnek adott helyet, hogy tényleg csak azok maradhatnak meg a piacon, akik profi rendszereket alakítanak ki mind szakmai, mind kiadói szinten. (...) Ebben az időszakban kitermelődött egy új generáció az újságírók területén. (...) Természetes folyamat volt a szakmai váltás mellett a kiadók irányításának is a szemléletváltása, megjelent egy fiatal, tette kész generáció.

► **Ön 2002 és 2006 között volt a Krónika Kiadó vezérigazgatója, de már 1999, a napilap indulása óta tagja volt a menedzsmentnek. Milyen új szint, új rendszert hozott a Krónika?**

– A Krónika Kiadó koncepciója egy olyan erdélyi napilap megteremtését volt, amely segítségével összeköthetjük a különböző ré-



Foto: Székelyföldi Régió Magazin

giók információit. (...) Az értékesítési rendszert mi magunk építettük fel, és rövid idő elteltével összesen 240 településen rendelkezünk saját lapkihordóval, akikhez saját logisztikai rendszer segítségével szállítottuk ki a lapot. (...) A talán legnépszerűbb szolgáltatás a magyarországi magazinok behozatala volt, és a *Krónikáról* ekkor kezdett kialakulni az a kép, hogy nem csupán egy újság, nemcsak egy kiadó, hanem intézmény. (...) Abban az időszakban ez volt talán újszerű: az intézményesen felépített és irányított kiadó, ahol az értékesítés folyamatosan összedolgozott az újságírókkal, ahol (...) olyan

szemléletet sikerült kialakítani a több mint 400 emberben, aki a kiadónál dolgozott, hogy csak jó munkával lehet sikert elérni.

► **Az erdélyi magyar sajtópiac 2005 környékén tisztult le... (2005. októberében jelent meg a Romániai Magyar Szó és az Előre utódlapja, az Új Magyar Szó is – szerk. megj.)**

– (...) Ekkor, 2005-2006 táján jött el az a pillanat, amikor el lehetett már mondani, hogy minőségibb sajtópiacunk lett, letisztultak a viszonyok, felépültek a rendszerek, de ezzel együtt egyfajta „példányszámstop” is beköszökött. Példányszámot növelni nagyrészt már csak egy

másik piaci szereplő kárára lehetett és lehet ma is növelni. (...) Kialakult egy versenyhelyzet, ami ma is tart. (...) Egyértelműen lehet azt is látni, hogy előretört a piacon az internet, és így születtek meg az újságok elektronikus változatai is, amelyek megint újszerűséget, változást eredményeztek a piacon.

► **Segíti vagy inkább hátráltatja a saját honlap az újságok eladhatóságát?**

– Ez is egy nagyon érdekes kérdés: készítsél-e írott sajtóterméknek honlapot vagy sem? Ha készíted, megnézik a lapot az interneten, és nem lehet igazából felmérni, hogy meg fogják-e vásárolni a nyomtatott terméket... ez nagy dilemma. Megmondom őszintén, nem vagyok annak a híve, hogy egy újságnak legyen honlapja. Erre más technikákat kell kitalálni, valami hírportálszerű megoldást. Több sajtótermék esetében is lehet látni, hogy olyan típusú internetes felületeket hoztak létre, amelyek más tartalmakat közölnek, mint az újság. Ez lehet több, vagy akár kevesebb tartalom is. Nos, ennek így már van értelme. (...)

► **Hogyan lehet a nyomtatott lapok példányszámának csökkenését megállítani?**

– Túl sok sajtótermék van jelenleg a piacon, főleg így, hogy előretört az internet. (...) Szerintem különböző összevonásokban lehetne gondolkodni a média területén, valamilyen együttműködésben. (...) A hirdetési piacon a meglévő kampánypénzeket koncentráltabban lehetne elhelyezni. (...) Sok kicsi sok helyre elszórva nem megy sokra. Ezért látom megoldásnak a sajtópiac konszolidációját. Hogy ezt milyen formában és milyen struktúrák szerint, azt ki kell dolgozni. (...) A vállalkozói szövetségek is helyet kell kapjanak ebben az új rendszerben, mert így jobban magáénak éreznék a vállalkozó is a kiadványokat. (...) Mindenképpen be kell vonunk a helyi vállalkozói erőket, mert nem lehet magyar médiapiacot Erdélyben csak támogatásokból fenntartani, kell a helyi erők hirdetési hozzájárulása is.

Száz szó

Kétszáz modellnek és színésznőnek tartott előadást Moammer el-Kadhafi líbiai vezető Rómában. Kadhafi egy modellügynökségen keresztül szervezte be a csinos nőket, akiknek előadást tartott a római líbiai akadémián. Kadhafi arról beszélt a nőknek, hogy az iszlám az alapvető vallás, és ha egy hitet szeretnének követni, akkor az csak és kizárólag Mohamed híte lehet. A résztvevők közül többen fél is vették a vallást. Az eseményen részt vett Silvio Berlusconi olasz kormányfő is. A vallási felvilágosítás után Olaszország és Líbia kétoldalú egyezményt kötött a politikuskok által szexuálisan zaklatott nők rituális öltöztetését illetően. Ezentúl, kormányfői mulatságokon csak kellőképpen sejtelmes, rejtőn mutató csadorban szabad megjelenni.

(pébé)

Röviden

Szökni próbált a Realitatea

Fizetés nélkül próbálták kimenekíteni a Realitatea kolozsvári szerkesztőségét abból az ingatlanból, amelyben a helyi tévés stúdió albérlőként működött. A fizetésképtelen cég munkatársai nagy értékű eszközöket próbáltak biztonságba helyezni, amikor a főbérletet tetten érte őket. Az eszközök elszállítását a következő napokban tervezték a bajorba jutott tévés, ám az ingatlan tulajdonosa „zálogban” tartotta a több, mint kétszáz ezer euró értékű ingóságokat. A tévés társaság adósága meghaladja a 25 ezer eurót.

John Cusack mint Edgar Allan Poe

A V mint vendettát és a Nindzsagyilkost jegyző James McTeigue Edgar Allan Poe-ról csinál filmet *A holló* címmel. A film az író életének utolsó öt napját meséli el, véletlenül sem megtörtént események alapján: Poe és egy fiatal detektív egy sorozatgyilkost üldöz Baltimore-ban, aki Poe írásai ihletésére teszi el láb alól áldozatait. McTeigue korábbi nyilatkozata szerint a film hangulata olyan lesz, „mintha Poe *A holló* című versét keresztelnék a Hetedik-kel”.

Arany Kamera-díj

Életműdíjjal ismeri el Zsigmond Vilmos Oscar-díjas magyar operatőr munkásságát októberben a Manaki fivérek elnevezett, nagy múltú Nemzetközi Operatőri Filmfesztivál Macedóniában. Zsigmond Vilmos az október 16. és 22. között zajló fesztiválon veszi át a Golden Camera 300 című életműdíjat – jelentették be a szervezők.

► **Apróhirdetés**

Eladó Tusnádfürdő déli bejáratánál, szép környezetben, fákkal egy 3000 m²-es telek, rendezett iratokkal, víz-, villany-, gázbevezetés lehetőségekkel. Kiválóan megfelel panzió vagy hétvégi ház építésére is. Ár: 10 euró/m². Telefon: 0745 312 511.

Csikszeredában eladó 2 szobás földszinti lakás, saját hőközponttal, teljesen felújítva. Adottsága bármilyen tevékenységnek megfelel. Édeklődni a következő telefonszámokon: 0749 788 109 vagy 0744 477 044.

Eladó Csikszeredában, a Vadász utcában kétszobás, hőszigetelt földszinti lakás, saját hőközponttal, beépített terrasszal, pincével. Ár megegyezés szerint. Telefon: 0743 878 957.

Magyar tulajdonú kereskedelmi cég bukaresti központba kollégákat keres **irodavezetői munkára**. A magyar nyelv ismerete kötelező, előkészítő könyvelés ismerete előny, önálló munkavégzés, hosszú távú karrierlehetőség. Várjuk az önéletrajzokat, csak magyar nyelven, a rotterom@rdslink.ro e-mail címre.

Médiagnózis

A tűzzel játszva...

Vajon mennyire volnánk most bajban, ha májusban Paula Seling és Ovi nem a harmadik helyen végez az Eurovízió dalversenyén, hanem elhossa a németek üdvöskéje elől a pálmát? Hol találhatnánk méltó helyszínt a mind nagyobb szabású európai show-nak, amelyet a tévétársaságok jóvoltából egy egész földrész nézői kísérnek évről évre figyelemmel? Ráadásul minden egyes alkalommal nagyobb és nagyobb látványosságot kell a számok köre keríteni, mindig valami újat, valami meghökkenőt. Persze, legyinthetünk is akár: ez legyen a legnagyobb gondunk.

Emnél jóval nagyobb dilemma előtt állnak a jövő évi házigazdák, a németek, akik huszonnyolc esztendő után kerültek ismét a középpontba. (Akkor egy Nicole nevű lány győzött *Ein bißchen Frieden* – Egy kis békét – című dalával, amit magyarul Csepregi Éva és a Neoton Família vitt Egy kis nyugalmat címmel sikerre.) A hivatalos jelentkezők sorába Hamburg, Hannover és Düsseldorf után az utolsó pillanatban Berlin is feliratkozott, csöppet sem könnyítve meg az északnémet rádió és televízió (NDR), az első német tévécsatorna (ARD), valamint az Európai Műsorsugárzók Szövetsége

(EBU), közkeletű nevén az Eurovízió dolgát: a nyár végén döntenek, hogy a lehetőségek – a főajánlott helyszín és a szállodai férőhelyek – függvényében kinek ítélik oda a rendezés jogát. Az eredményt korántsem vehetjük biztosra, az első verseny, azaz 1956 óta megannyi ellentmondás jellemzi a helyszín kiválasztását. Általános rendezővel, hogy mindig az előző esztendei győztes lesz a következő vendéglátó, bár ez már kezdetben sem volt mindig így. A hamburgi polgármester, Ole von Beust arra hivatkozik, hogy a német döntőnek mindig a Hanza-város ad otthont. Berlin

szerint (a nyugdíjba vonult, legendás tempelhofi repülőtérről lenne a közvetítés) mindig a házigazda ország fővárosa a döntő helyszíne, bár számos ellenpéldát is hozhatunk. Hannover az idei győztes szülővárosa, de Lena maga szeretné a legkevésbé: ő Berlinbe vágyik. Düsseldorf az abszolút kívülálló, akár le is írhatjuk. Ami a legérdekesebb: egy közvélemény-kutatás szerint a legtöbben a korábban jelöltnek számító, de visszalépett Gelsenkirchent látnák szívesen a képernyőn. No de ki kérdezi a közönséget?

Gyulay Zoltán

CSÜTÖRTÖK

2010. szeptember 2.

A nap filmjei

Antena 1, 14.00

Rabló menyasszony

Ontario-tó partján, a rendőrség úgy véli, hogy az asszony gyilkosság áldozata lett. Hamarosan gyanúsított is akad a fiatal rendőr, Henry személyében. Henry a barátjához, John Grismerhez fordul segítségért. Az egykori kiábrándult, cinikus zsarú most biztosítási nyomozóként dolgozik. Grismer hisz a barátja ártatlanságában, a szimata Zenia három zárkóztat barátjához viszi.



TV2, 22.20

Mint a kámfor

Jack Foley több bankot rabolt fegyver nélkül, mint bárki más. Háromszor kapták el, amikor nem volt szerencséje menekülés közben. Három évtizedet kellene letöltenie. Minden nap szökéséről, az utolsó nagy balhérol és új életéről álmodozik. A szökés pillanatában egy nyomozónő kerül Jack és társa, Buddy útjába. Tűzként magukkal viszik.



DUNA TV, 23.00

Zuhanás

Alberto Fuguet elsőfilmes rendező, aki egyúttal Chile egyik legnépszerűbb kortárs írója is. A 80-as évek Chiléjéről napjainkig forgatott egy filmet, főhőse egy zenész, aki mára már megfáradt, hiába volt huszoneves korában népszerű. Gastón 15 évvel később megkeresi barátait, hogy megpróbáljon kitörni nihilista magányából, s újrakezdeje az életét.



KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc 9.00 Hírek 10.00 Napközben 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 13.01 Déli harangszó 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Tanúim lesztek 15.05 Arcvonalok 15.35 Tér-idő 16.00 Közelről 17.15 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.03 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.00 Hírek 20.50 Jó éjszakát 21.00 Hírek 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történetei 23.00 Krónika

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 EU információs magazin

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradó, Hitvilág, Komolyzenei vetélkedő, Orvosi tanácsadó 13.00 Híradás, Zenés üzenetek 14.00 Délutáni váltás 16.00 Híradás, Sport Rádióújság

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hangoló 9.50 Hírek, műsorismertetés 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek 16.15 Mozgástér 17.00 Nap-óra 17.30 Operettparádé 17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

6.55 Beszélő emlékházak 7.25 Magyar történelmi arcképcsarnok 7.55 Vannak vidékek 8.45 Második esély (am.-mex.-kol. sor.) 9.45 Lélek Boulevard 9.15 Vadvirágos patika - Szeptember 10.30 Daktari (am. kaland sor.) 11.25 Derrick (sor.) 12.30 Kívánságkosár 15.00 Híradó 15.10 Térkép 15.40 Fesztiválsorozat 16.00 Kiscenciklopédia 16.10 Lambretta - Egy olasz álom tündöklése és bukása 17.05 "Énekelj nekünk, Gabika!" 18.05 A dzsungel könyve 18.30 Zorro 19.00 Híradó 19.35 Mese 20.05 Frank Riva (minisor.) 21.00 Híradó 21.05 Közbeszéd 21.30 Floyd Olaszországban 22.00 Diplomata vadász (magyar sor.) 23.00 Zuhanás (chilei filmdráma, 2005) 0.55 Sport hírek 1.05 Egy nap a Luxemburg kertben 1.55 Lajtha László

TVR 1

7.30 Az első órában 8.00 Az ezüst vadló 8.30 A talizmán titka (sor.) 9.00 Egyszerűen izletes (ism.) 9.10 Nézd Románia! 9.15 Új paradicsomok (ism.) 10.15 Szerelmi bizonyíték (sor.) 11.15 Kontra generáció (ism.) 12.05 A képernyőn túl 12.15 Mondd mi fáj 12.50 A legendás doktor Hur Jun (ism.) 13.50 Történelmi emlékek 14.00 Hírek 14.50 Egyszerűen izletes 15.00 Teleshopping 15.30 Akzente 17.00 Közérdek 18.00 Jocker, Loto 5 /40, Loto 6/49 és Noroc sorsolás 18.25 Szerelmem a képernyőn túl 18.35 Nézd Románia! 18.40 Sport 19.00 Győzd le az árvíz 20.00 Hírek 21.10 Háború és béke (olasz-francia-német-orosz-lengyel filmdráma) 23.00 CSI: A helyszínelők (sor.) 0.00 Hírek 0.15 Grey anatómiája (sor.)

VIASAT 3

8.55 Gyilkos sorok 9.55 Veronica Mars (sorozat) 10.55 Doktor House (sorozat) 11.55 Charlie angyalai (ism.) 14.10 Monk (sorozat) 16.05 CSI (sorozat) 17.00 Alice új élete (sorozat) 18.05 Gordon Ramsay 19.05 Halottak a csók (sorozat) 20.00 Doktor House (sorozat) 21.00 Jóbarátok (vígj. sorozat) 21.30 CSI: New York-i helyszínelők (sor.) 22.30 CSI: Miami helyszínelők (sorozat)

m1

6.50 Ma Reggel 10.00 Párizsi jóbarátok (francia vígj. sor.) 10.50 Údító 11.45 Nappali 13.01 Híradó délben 13.18 Sport hírek 13.30 Kárpát Expressz 14.00 Szomszédok (magyar sor.) 14.35 Slovenski Utrinki 15.05 Rondó 15.35 Ez történt Ma reggel (ism.) 17.25 Körzeti híradó 17.35 Hírek 17.45 Teadélután 18.50 Mindig zöldebb (auszt. sor.) 19.40 McLeod lányai (auszt. kaland sor.) 20.30 Híradó este 20.50 Sport hírek 21.00 Vízilabda Európa-bajnokság 2010 (élő) Magyarország - Spanyolország női vízilabda mérkőzés 22.30 Érettségi (amerikai akciófilm, 2007) 0.00 Az Este 0.30 Hírek 0.35 Sport hírek 0.40 Memento 0.50 Teadélután (ism.) 2.00 Nappali (ism.) 3.10 Chaplín, a katona (amerikai burleszk, 1918)

TVR 2

7.00 Familie Dr. Kleist (sor.) 7.55 Győzd le az árvíz! 8.00 Stúdió 24 (fr. sor.) 9.00 Arabela (sor.) 10.00 Hírek, Sport 10.15 Szabad a szembejövő sáv (ism.) 11.15 David Attenborough: Élet hidegvérrel 11.45 Lehet, hogy nem tudtad 12.00 Hírek 12.45 Népi pihenőhelyek 13.45 Teleshopping 14.30 Arc és hasonlóság (ism.) 15.00 Együtt Európába 16.00 Familie Dr. Kleist (sor.) 17.00 Stúdió 24 (fr. sor.) 18.00 Euronews híradó 18.10 Győzd le az árvíz! 18.30 David Attenborough: Élet hidegvérrel 19.00 Kaland Bt. (kan. sor.) 20.00 Esküdt ellenségek (krimisor.) 21.00 Sikerkép 21.30 A térképen túl 22.00 Hírek 23.10 Lassú tűz (am. f. dráma) 0.50 Az én költségvetésem (ism.) 1.25 Hepsiepek (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek 10.00 Pontos sportidő (live) 12.00 Sport.ro Hírek 13.10 Pontos sportidő 14.10 Külön kiadás 15.00 Sport.ro Hírek 16.00 Komolyan (live) 17.00 Pontos sportidő (live) Ioana Cosma műsora 18.00 Sport.ro Hírek (live) 19.05 Információ (live) Vali Moraru műsora 21.00 Sport.ro Hírek 22.00 Wrestling WWE PPV SummerSlam 1.00 Sport.ro Hírek

m2

6.50 Ma Reggel 10.00 Srpski Ekran 10.25 Unser Bildschirm 10.55 A kölcsönkapott Föld 11.20 A magyar kutya 11.45 Szép otthonok, remek házak 12.15 Minifesztivál 12.30 Ájtáró 13.01 Híradó délben 13.30 Kárpát Expressz 13.55 Záróra 14.45 Kövek, rajzok, mongolok 15.10 Járóféld 15.40 Maria Montessori - Egy élet a gyermekért (olasz életr. drám.) 16.35 Egy lépés előre (sor.) 17.25 Bűvölet (sor.) 18.15 Magyar retro 19.10 Mauritius 19.40 Inami 20.00 Don Matteo (olasz krimisor.) 21.00 Híradó este 21.21 Sport hírek 21.25 Don Matteo (olasz krimisor.) 22.20 Montalbano felügyelő (olasz krimisor.) 23.10 Záróra 23.35 McLeod lányai (auszt. sor.) 0.20 Mindig zöldebb (auszt. sor.) 1.05 Érettségi (am. akcióf.)

PRO TV

6.00 Happy Hour (ism.) 7.00 ProTV hírek, sport 9.55 Könyvbemutató 10.00 Gyilkos állapot (kanadai-amerikai filmdráma, 2008, ism.) 12.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat) 13.00 ProTV hírek, sport 13.45 Egy baleset anatómiája (kanadai akciófilm, 2006) 16.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat) 17.00 ProTV hírek 17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor 19.00 ProTV hírek 20.30 Száguldó erőd (amerikai akciófilm, 1995) 22.30 ProTV hírek



23.00 Odaát (am. akciófilm-sorozat) 0.00 Száguldó erőd (amerikai akciófilm, 1995) (ism.) 2.00 ProTV hírek, sport, időjárás (ism.) 3.30 20 év után - talk show (ism.)

RTL KLUB

6.30 Top Shop 7.00 ittHON (ism.) 7.25 Fókusz (ism.) 7.55 Reggeli Ébresztőshow 10.05 Te vagy az életem (argentín sorozat) 11.05 Top Shop 13.00 RTL Klub Híradó - Déli kiadás 14.25 ASZTRO Show 14.30 Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel 15.30 A Rainbow Warrior elsüllyesztése (am.-új-zél. filmdráma, 1992) 17.15 A szerelem rabjai (argentín sorozat) 21.05 Fókusz 21.40 Barátok közt (magyar sor.) 22.20 RTL-hírek 22.20 Hetedik érzék (am.-kan. sor.) 23.20 Hetedik érzék (am.-kan. sor.) 0.15 Kemény zsaruk (am. akció sor.) 1.20 Reflektor Szűrtmagazin 1.35 Infómánia

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport 8.00 Vakáció - Nicole és Alex szórakoztató műsora 10.00 Sajtószemle - Mircea Badea-val 11.15 Columbo: Szemfényvesztő (am. krimi, 1976) 13.00 Híradó 14.00 Rabló menyasszony (kanadai-angol filmdráma, 2007) 16.00 Híradó 17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghie 19.00 Híradó 20.30 A vénlegény - szórakoztató műsor 22.30 Híradó, Sport, időjárásjelentés 23.30 Véres hétvége (auszt. horror) 1.30 Euforia Midnight Sun Tour - szórakoztató műsor (ism.) 2.00 Híradó, Sport (ism.) 3.00 Titkok a paradicsomban (görög sorozat) 3.45 Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghie (ism.)



TV2 TV 2

7.00 Segíts magadon! 7.25 Tények Reggel 8.00 Mokka 10.00 Stahl konyhája 10.10 Babapercek 10.20 Telekvíz - Telefonos játék 11.15 Teleshop 12.45 Lucy (am. életr. drám., 2003) 14.25 Kvízó - Telefonos játék 16.00 Szentek kórháza (auszt. sor.) 17.00 Egy tini naplója (német vígj. sor.) 17.30 Elbűvölő szerelem (mex. sor.) 18.30 Árva angyal (mex. sor.) 19.30 Tények 20.05 Édesnégyes - A TV2 randi-műsora 21.10 Aktív - A TV2 magazinja 21.45 Jóbán Rosszban (magyar sor.) 22.20 Mint a kámfor (am. krimi, 1998) Közben: Kenőrszolás 0.50 Bostoni halottképek (am. krimisor.) 1.45 Tények Este 2.15 EZO.TV 3.10 Gyilkos cápák 2. (am.-izr.-dél-af. akcióthriller, 2001) 4.35 Szentek kórháza (auszt. sor.)

PRIMA TV

6.00 Az első nap (ism.) 7.00 Koholt vád (amerikai thriller, 1994) (ism.) 8.20 Sport Florentinával 8.30 Teleshopping 9.15 Senki sem tökéletes (román vígj. sor.) 9.45 Nell, a remetelány (amerikai filmdráma, 1994) (ism.) 11.45 Galileo 12.30 Teleshopping 13.15 Kandikamera 13.45 Teleshopping 14.30 Az első nap - reality show 15.30 Senki sem tökéletes (román vígj. sor.) (ism.) 16.00 Narancsvidek (am. vígj., 2002) 18.00 Hírek, sport 19.00 Fókusz Sport 19.30 A cseresznye a tortán (reality show) 20.30 Samurai Girl (amerikai sorozat) 22.00 Focus Monden (ism.) 22.30 Lököttek (román vígjáték sor.) 23.15 Mondenii Show - Best Of 23.30 Koszorúslányok (amerikai filmdráma, 1989) 1.30 Hírek (ism.)

KANAL D

8.00 Vacanta Mare 9.30 Vendéglő nálunk otthon 10.30 Ezüst szerelem (sorozat) 12.30 Hírek 13.15 Orovosok 14.45 Légy az enyém 17.00 Aliye (török sorozat) 18.45 A nap híre 19.00 Hírek 19.45 Aliye (török sorozat) 20.30 Nincs bocsánat (amerikai western, 1992) 23.00 Vértesszörnyek (amerikai horror, 2007) 1.00 Szenvedélyes tőtenetek 1.30 Vacanta Mare (ismétlés)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.) 7.30 Lapzártá (ism.) Vitaműsor újságírókkal 8.00 Híradó 9.05 Rájátszás (ism.) (ism.) Keresztmetszet (ism.) Riportmagazin 11.05 BBC Click (ism.) A BBC informatikai magazinja 11.30 Negyedik (ism.) 12.05 Vonalban Interaktív politikai show-műsor 13.00 Déli híradó 13.30 Hungarorama 14.05 Lapzártá (ism.) 14.30 Paletta (ism.) 15.05 Széles út (ism.) 15.30 Motoros életmód-magazin 15.30 GyógyHír (ism.) Egészségügyi magazin 16.05 Vetítő (ism.) 17.05 Arcok a liftben (ism.) 17.30 Paletta (ism.) 18.00 Híradó 18.30 Soroló 19.05 Vonalban Interaktív politikai show-műsor 20.00 Híradó 21.05 Rájátszás 22.00 Híradó 22.35 Lapzártá 23.05 Szilvett (ism.) 0.05 BBC Híradó (ism.) 0.30 A vidék magazinja

DISCOVERY

6.30 Ötödik sebesség (ism.) 7.00 Mega motorok 8.00 Újjáépítők 9.00 Autókereskedők 9.30 Hogyan működnek a gépek? 10.00 Piszkos munkák 11.00 Nagy durranások - Coral Gables 12.00 Micsoda szerszám - Bontók és zúzók 13.00 A túlélés törvényei - Dél-Dakota 14.00 Ötödik sebesség 15.00 Végzetes másodpercek 15.30 Hogyan készült? 17.00 Állítólag - Bűnügyek és mítoszok 18.00 Végzetes másodpercek 19.00 Gigászi építmények 20.00 Túlélés törvényei - A Yukon-folyó 21.00 Hogyan készült? 22.00 Végzetes másodpercek 22.30 Halalás fogás - Feszültségek 23.30 Piszkos munkák - A sajtókészítő 0.30 Verminators - Egy irtó jó csapat, A patkány visszatér 1.30 Katasztrófa: ahogy én láttam 2.30 Végzetes másodpercek

HALLMARK

8.00 McLeod lányai (sorozat) 10.00 Bűnök ideje (amerikai western) 12.00 Amy-nek ítélve (sorozat) 13.00 Órangyal (sorozat) 14.00 Nash Bridges (sorozat) 15.00 Álom, édes álom... (amerikai filmdráma) 17.00 Lázadj! (amerikai-kan.-olasz vígj.) 19.00 Amy-nek ítélve (sorozat) 21.00 Órangyal (sorozat) 22.00 A médium (sorozat) 0.00 Szellemkép (amerikai thriller)

Meglepetések nélküli nyitány a Flushing Meadows-on

Tenisz

T. J. L.

► A meglepetések elkerültek a New Yorkban zajló amerikai nyílt teniszbajnokság főtáblás küzdelmeinek nyitónapját. Legfeljebb arra nem számítottak, hogy a 32. helyen kiemelt ausztrál Lleyton Hewitt ötszettes tenisz-krimiben hajtott fejet a francia Paul-Henri Mathieu előtt: 3-6, 4-6, 7-5, 6-4, 1-6. ?

Az első játéknapon mindkét román játékos búcsúzott: Monica Niculescu a 10. helyen kiemelt fehérorosz Victoria Azarenka győzte le 6-0, 5-7, 6-1-re, a temesvári Gallovits Edinát pedig a drancia Marion Bartoli (13.) 6-3, 6-2-re.

A magyarok közül csak Szávay Ágnes tudott nyerni, 6-0, 6-2 a cseh Sandra Zahlavova ellen. Honfitársnője, Arn Gréta mintha megijedt volna miután a sima 0-6-ot követően 4-0-ra és 5-3-ra vezetett a címvédő Kim Clijsters-szel szemben. A 2. helyen kiemelt belga azon-

ban belerősített és 7-5-re nyerte a második játszmát. A második fordulóban Szávay azzal a 19. helyen kiemelt olasz Flavia Pennettával találkozott, aki 6-2, 6-1-re verte az amerikai Irina Falconit.

Az idei Roland Garros-on győztes olasz Francesca

Schiavone 6-1, 6-0-ra ütötte ki a japán Ajumi Moritát.

További érdekesebb eredmények: Jelena Gyementyeva (orosz, 12.)–Olga Govorcova (fehérorosz) 6-1, 6-2, Melanie Oudin (amerikai)–Olga Szavcsuk (ukrán) 6-3, 6-0, Venus Williams (amerikai,

3.)–Roberta Vinci (olasz) 6-4, 6-1, Samantha Stosur (ausztrál, 5.)–Jelena Vesnyina (orosz) 3-6, 7-6 (2), 6-1, Cseng Csie (Zheng Ji, kínai, 21.)–Bacsinszky Tímea (svájci) 7-6 (0), 7-6 (1), Daniela Hantuchova (szlovák, 24.)–Dinara Szafina (orosz) 6-3,

6-4, Ana Ivanovic (szerb)–Jekatyerina Makarova (orosz) 6-3, 6-2, Roger Federer (svájci, 2.)–Brian Dabul (argentin) 6-1, 6-4, 6-2, Robin Söderling (svéd, 5.)–Andreas Haider-Maurer (osztrák) 7-5, 6-3, 6-7 (2), 5-7, 6-4, Andy Roddick (amerikai, 9.)–Stephane Robert (francia) 6-3, 6-2, 6-2, Jürgen Melzer (osztrák, 13.)–Dmitrij Turzunov (orosz) 6-4, 6-2, 3-6, 4-6, 6-2, Gael Monfils (francia, 17.)–Robert Kendrick (amerikai) 3-6, 6-3, 6-4, 6-7 (5), 6-4, Janko Tipsarevic (szerb)–Olivier Rochus (belga) 4-6, 7-5, 7-6 (0), 6-2, Ivan Dodig (horvát)–Fernando Gonzalez (chilei, 27.) 6-7 (2), 6-1, 1-0 (feladás).

Ma Simona Halep és a 4. helyen kiemelt szerb Jelena Jankovic párharca nyitja a műsort a központi Arthur Ashe Stadiumban. Soara Carstea a svéd Sofia Arvidsson, Alexandra Dulgheru (25.) pedig a francia Julie Coin ellen kezd. Bemutatkozik a világelső spanyol Rafael Nadal (1.) is, ellenfele az orosz Tejmuraz Gabasvili. ◀



Az ausztrál Lleyton Hewitt ötszettes tenisz-krimiben hajtott fejet a francia Paul-Henri Mathieu előtt

Röviden

Csak pénzbüntetést kapott a Debrecen

Az Európa Labdarúgó Szövetség (UEFA) tizenötezer eurós pénzbüntetéssel sújtotta a Debrecen Máté Péternek a Liteksz Lovacs elleni jogosulatlan szereplése miatt, így a magyar bajnok ott lehet a sorozat főtábláján. Máté a visszavágó utolsó pillanataiban lépett pályára, amikor a hajdúságiak már 4-1-re álltak az összesítésben, a játékos neve pedig valóban nem szerepelt a nevezési listán. A bolgárok óvtak az ügyben, ezt azonban most az UEFA illetékesei elutasították. A Liteksznek három napja van a fellebbezésre.

Közel a meglepetéshez a brazilok

Az amerikai válogatott keményen megizzadt a brazilok győzelemért a törökországi férfi kosárlabda-világ bajnokságon. A tengerentúliak végül is csak 70-68-ra nyertek úgy, hogy az utolsó negyedben mindössze 9 pontot szereztek. További eredmények a 3. fordulóból: Szerbia–Jordánia 112-69 (A csoport), Ausztrália–Németország 78-43 (A), Argentína–Angola 91-70 (A), Szlovénia–Horvátország 91-84 (B), Irán–Tunézia 71-58 (B).

Remizett az Inter

A címvédő Internazionale gól nélküli döntetlent játszott a Bologna otthonában az olasz labdarúgó-bajnokság 1. fordulójának hétfő esti zárómérkőzésén. Az új Serie A-szezon első élvőse az AC Milan, amely a Lecce elleni 4-0-lal rajtolt.

Hengerelt az Atlético Madrid

Az európai Szuperkupa-döntőben pénteken diadalmasan kódó Atlético Madrid 4-0-ra verte a Sporting Gijónt a spanyol labdarúgó Primera División első fordulójának hétfő esti zárómérkőzésén.

Robinho is a Miláné lesz

Zlatan Ibrahimovic megszerzését követően újabb világsztárt igazol az AC Milan: Robinho, a brazil válogatott futballistája is a piros-feketékhez kerül. A támadó egy magánrepülőgéppel tegnap megérkezett Milánóba, ahol átesik a szokásos orvosi vizsgálatokon, majd ezt követően aláírhatja szerződését.

Gay száguldana Zágrábban

Tyson Gay amerikai sprinter úgy véli: a mai, zágrábi verseny lesz az idei szezon leggyorsabb viadala. A 28 éves atléta szerint ebben nagy szerepet játszott, hogy ellenfelei között ott lesz a jamaicai Nesta Carter is, aki vasárnap, Rietiben beállította az idei ranglistavezető eredményt, amely éppen az ő nevéhez fűződik (9.78 mp).

Éllovas a Steaua a Liga 1-ben

Labdarúgás

Turós-Jakab László

► Öt győzelem mellett két-két döntetlen, illetve vendégsiker született a labdarúgó Liga 1 hatodik fordulójában. Csak a Rapid és az újonc Kolozsvári U tudott nyerni idegenben, a temesváriak és a ploieștiiek pedig egy-egy pontot szereztek a Steauánál, illetve Buzăuban.

Hétfőn este Besztercén a Gloria simán győzött (3-1) az újonc Marosvásárhelyi MFC ellen. Băjenaru (8.) góljára még tudott felelni D. Matei (33.), de Moraes (38.) és Szukala (82.) találataira már nem érkezett válasz.

A forduló utolsó mérkőzésén ajándék-tizeneggyessel szerzett pontot a Victoria Brănești, köszönet érte Georgian Ionescu játékvezetőnek. Olariu büntetője (24.) után Takajuki Szeto (52.) egyenlített az Astarának, végeredmény 1-1.

A mostani 24-gyel a gólok száma 146-ra nőtt, a fordulónkénti átlag tehát valamivel több mint 24. A pontvadászat 130. találatát a dinamós N'Doye szerezte, a 140-et pedig a vaslui Wesley, büntetőből. A forduló hét tizenegyeséből hatot értékesítettek, csak a galaci Pena hibázott a braszóiak ellenében.

A Gaz Metan brazil csatára, Eric de Oliveira 7 gólos, míg Herea (Rapid) 6,

Stancu (Steaua) 5, Bălan (Sportul), L. Ganea (Dinamo), N'Doye (Dinamo) és Cl. Niculescu (Kv. U) 4-4 alkalommal talált be.

Ebben a fordulóban 42 sárgalapot mutattak fel – ezekből 23 a házigazdákat illette – öt játékos kiállítottak. A galaciak 25 sárgalappal vezetnek a sportszerűtlenségi listát, a másik véglet az újonc Brănești, mindössze nyolc figyelmeztetéssel. A brassói Adrian Rusu a tizedik kiállított játékos ebben a bajnokságban.

A pontvadászat két hétig szünetel, mert szeptember elején két Eb-selejtezőt is vív a válogatott, Albániával Piatra Neamț-on, Fehéroroszországgal pedig Minszkben.

A 7. forduló műsora: Rapid–Kv. CFR 1907, Marosvásárhely–Gaz Metan, Kolozsvári U–Gloria, Astra–Temesvár, Sportul Studențesc–Victoria Brănești, Pandurii Univ. Craiova, Vaslui–Oțelul, Brassó–Dinamo, Un. Urziceni–Steaua.

Utóbbi találkozó már csak azért is érdekes, mert éppen a Steaua szedte szét a bárágani gárdát, ahonnan heten költöztek Bukarestbe. Ugyanakkor Becaliék öt játékosról mondanának le, de csak két esetben van már biztos egyezség. Eszerint a bolgár Jordan Todorov Craiován folytatja, Alexandru Păcurar pedig Florian Walter csapatánál, a Kolozsvári U-nál.

Răzvan Stancuért és Octavian Abrudanéért az Astra tulajdonosa, Ioan Niculae jelentkezett be. Elvben már meg is egyeztek, legfeljebb Victor Pițurcă szólhat bele a tranzakcióba, hiszen mindkét játékost ő vitte a Steauához. Ilie Dumitrescu lemondott az utóbbi időben halkán muzsikáló Dorel Stoicáról, aki valószínűleg Pițurcă új csapatánál, a Craiovánál folytatja. Az ő esetében Becali

nem kapzsi, mindössze azt a százezer eurót kéri érte, amennyit eddig költött el vele.

A Dinamo és a Rapid is erősített. A „kutyák” leigazolták a 23 éves kameruni Yves Mboussit és a 24 éves spanyol Oscar Rubiót, míg a giuleștiiek lekötözték a portugál Candido Costát. ◀

A táblázaton						
1. Steaua	6	4	2	0	11-5	14
2. Dinamo	6	4	1	1	21-14	13
3. Oțelul	6	4	1	1	6-2	13
4. Gaz Metan	6	3	2	1	10-5	11
5. Rapid	6	3	2	1	7-3	11
6. Temesvár	6	2	4	0	11-9	10
7. Kv. U	6	3	1	2	10-10	10
8. Gloria	6	2	2	2	11-10	8
8. Brassó	6	2	2	2	7-6	8
10. CFR 1907	6	3	2	2	8-9	8
11. Craiova	6	1	3	2	5-6	6
12. Urziceni	6	1	3	2	3-4	6
13. Sportul	6	2	0	4	10-12	6
14. Vaslui	6	1	2	3	5-10	5
15. Astra	6	0	4	2	7-10	4
16. Brănești	6	1	1	4	6-10	4
17. Vásárhely	6	1	1	4	5-12	4
18. Pandurii	6	0	3	3	3-9	3

Kerek hat év után tört meg a szerb pólóátok

Vízilabda

T. J. L.

► Egy parádés harmadik negyed végül is elegendőnek bizonyult a világbajnok-veréshez: a magyar férfi vízilabda-válogatott hat éves átkot megtörve győzte le legnagyobb vetélytársát, Szerbiát. Kiszámolták: a magyarok ezt megelőzően utoljára szinte napra pontosan hat évvel ezelőtt (2192 napja), a 2004-es athéni olimpia döntőjében tudták legyőzni a nagy riválist.

A Mladost-uszoda 33 méteres nyitott medencéjében, esőben, Biros, Varga Dániel és Madaras góljaival 3-1-re vezetett a Kemény-gárda, de nagyszünetben már 3-3 állt az eredményjelzőn. Hosnyánszky bombája bénítólag hatott a szerbekre, akiknek kapusa még háromszor kellett hálóba nyúljon e negyedben, Kis, Madaras és Szívós találati nyomán. Ekora előnyt (7-3) már nem szabadott elherdálni, s bár Madaras és Kis találatai mellett három szerb gól is született, összejött a rég várt magyar siker.

A szerb válogatott szövetségi kapitánya elismerte, hogy a magyar együttes megérdemelten nyert. „Sok gólszerzési lehetőséget elmulasztottunk, a végén pedig nem koncentráltunk eléggé, és ezt egy olyan csapat, mint a magyar, ki tudja használni”, ér-

tékelt a mérkőzés utáni sajtótájékoztatón Dejan Udovicic. A vereség tényénél aggasztóbb pedig már csak a plávák bizonytalan játéka volt.

A B csoport másik két találkozója a görögök 10-5-re verték a macedónokat, a németek pedig 7-6-ra az oroszokat. Tegnap pihentek a csapatok, ma orosz – szerb, macedón – német és magyar – görög párharcokat rendeznek. Két forduló után a sorrend: 1. Magyarország 6 pont, 2. Szerbia 3 (19-14), 3. Németország 3 (15-16), 4. Görögország 3 (15-18), 5. Macedónia 3 (15-19), 6. Oroszország 0.

Bravúros volt a román válogatottnak a világbajnoki ezüstérmes spanyolok elleni győzelme is (11-10), amelynek következtében Kovács István tanítványai a B csoport élére ugrottak. Az olaszok is meglepték a címvédő montenegróiakat (11-10), a horvátok pedig oktatták a törököket, 16-3.

A mai török–olasz, román–horvát és montenegrói–spanyol párharcokat megelőzően a szeptetben a sorrend: 1. Románia 6 pont (23-16), 2. Olaszország 6 (18-16), 3. Horvátország 3 (25-14), 4. Montenegró 3 (21-20), 5. Spanyolország 0 (16-18), 6. Törökország 0 (9-28).

Tegnap megkezdődött a női vízilabdázók kontinensviadala is. Az első eredmények: Spanyolország–Németország 12-10 és Hollandia–Magyarország 8-9. ◀